

Scrolla, kommentera eller gilla?

En studie av hur användare reagerar på inlägg på sociala medier som rör samhällsdiskussioner.

Av: Dana Shahin & Mimmi Fadhil

Handledare: Kai-Mikael Jää-Aro

Södertörns högskola | Institutionen för Naturvetenskap, Miljö och Teknik

Kandidatuppsats 15 hp

Medieteknik C | Hötterminen 2018

SÖDERTÖRN UNIVERSITY | STOCKHOLM
sh.se

Abstract

English title: Scroll, comment or like? A study of how users react to posts on social media that concern social issues and discussions.

This bachelor thesis addresses social matters linked to social media, such as how users share their views on social issues and their reaction to these discussions in social media. In this study, we used the survey methodology for data collection. Afterwards, we analyzed the data through a thematic analysis.

The result showed that the respondents reacted differently to contributions to social discussions on social media. The result was analyzed in two themes; theme 1 answers how users react to social discussions on social media, and theme 2 answers the question of how willing users are to participate in social discussions on social media. Some respondents believe that being able to participate in social discussions on social media gives them an opportunity to express themselves and educate their followers. Other respondents choose not to participate in these discussions as they consider that it is a waste of time and that it will have no positive impact but instead start unnecessary discussions and conflicts. Therefore, these respondents choose to keep their opinions private.

keyword: Social Media, society, individuals, opinions, reaction.

Sammanfattning

Denna kandidatuppsats tar upp samhällsfrågor kopplade till sociala medier, till exempel hur användare delar med sig av sina åsikter kring samhällsfrågor på sociala medier samt deras reaktion på dessa diskussioner i sociala medier. I denna studie använde vi oss av metoden enkätundersökning för datainsamling, sedan analyserades all data via en tematisk analys.

Resultatet visade att respondenterna reagerade olika på inlägg i samhällsdiskussioner på sociala medier. Resultatet analyserades i två teman, tema 1 besvarar hur användare reagerar på samhällsdiskussioner i sociala medier, tema 2 besvarar frågan hur villiga användare är att delta i samhällsdiskussioner på sociala medier. Vissa respondenter anser att kunna delta i samhällsdiskussioner på sociala medier ger de en möjlighet att uttrycka sig samt upplysa sina följare. Andra respondenter väljer att inte delta i dessa diskussioner då de anser att det är slöseri med tid samt att det inte kommer ha någon positiv påverkan utan istället starta onödiga diskussioner och konflikter, därför väljer dessa respondenter att hålla sina åsikter privata.

Nyckelord: Sociala medier, samhälle, individer, åsikter, reaktion.

Innehållsförteckning

Abstract	1
Sammanfattning	2
Innehållsförteckning	3
1. Inledning	4
1.2 Syfte	5
1.2.1 Forskningsfrågor	5
2. Bakgrund	6
2.1 Sociala medier som nätverk	6
2.2 Rädsla för isolering	7
2.3 Socialt inflytande på sociala medier	8
2.4 Interaktion och deltagande genom sociala medier	9
2.5 Sociala medier som verktyg	11
3. Metod	13
3.1 Enkätundersökningen	14
3.2 Pilotstudie	16
3.3 Urval	17
3.4 Forskningsetik	18
4. Resultat	18
4.1 Översikt	19
5. Analys och diskussion	24
5.1 Tema 1: Respondenternas handlingar	24
5.1.1 Scroll	24
5.1.2 Kommentar	26
5.1.3 Gilla-markering	27
5.2 Tema 2: Dela vidare/Dela inte vidare	29
5.3 Vidare forskning	34
5.4 Trovärdighet och problemdiskussion	35
6. Sammanfattning och slutsats	36
7. Referenser	38
8. Bilagor	42

1. Inledning

Under de senaste åren har sociala medier, enligt Neubaum (2016) setts som ideala forum för diskussioner där människor kan interagera och diskutera med varandra, han förklarar att användarna enkelt kan uttrycka sina åsikter på både politiskt och socialt relevanta ämnen. Neubaum (2016, s. 25) skriver att “framväxten av sociala medier på internet utgör ett paradigmskifte i onlinekommunikation där internetanvändare har fått nya möjligheter att konsumera, utbyta och skapa information” - egen översättning. Interaktionerna på sociala medier kan handla om allt från att dela kattbilder på nätet till att planera och organisera manifestationer mot användandet av vapen. Användandet av sociala medier för att uppmärksamma samhällsproblem har lett till stora lyckade rörelser (Yang 2016), bland annat genom hashtagarna #blacklivesmatter, #metoo och #bringbackourgirls. Dessa rörelser har rört ämnen som länge varit tabubelagda, men som vi nu kan se har blivit diskussionsämnen på nätet, där många har öppnat upp sig och delat med sig av sina erfarenheter. Sociala medier har gjort att det idag är lättare än det någonsin varit förut, att öka medvetenhet och sprida, dela eller kommentera samhällsproblem och politik genom plattformen och de funktioner som sociala medier erbjuder (Neubaum 2016).

“Var och en har rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet att utan ingripande hysa åsikter samt söka, ta emot och sprida information och idéer med hjälp av alla uttrycksmedel och oberoende av gränser.”

(FN:s deklaration av mänskliga rättigheter 1948, artikel 19)

Denna mänskliga rättighet är en grundläggande princip i moderna demokratier men ändå är det många som väljer att inte använda den. Det kan finnas många orsaker till varför människor väljer att inte göra det. Teorin “the spiral of silence”, utvecklad av Noelle-Neumann (1974), visar på att människor har en rädsla för att bli isolerade och därmed väljer att inte uttrycka sina åsikter. Neubaum (2016) skriver att genom evolutionen har människan utvecklat en egenskap där de omedvetet försöker accepteras av andra för att undvika någon form av isolering. Vidare förklarar Neubaum att individer uttrycker sin åsikt när de vet att deras åsikt är socialt acceptabel och håller sin åsikt för sig själva när de antar att

deras åsikt kan avvika från majoriteten. Hur fungerar detta i en onlinevärld? Scrollar användarna vidare när de ser samhällsdiskussioner? Visar de passivt att de håller med genom att gilla en kommentar? Eller delar de vidare inlägg? Väljer dessa användare att utnyttja sin rätt till yttrandefrihet eller scrollar de bara vidare?

Detta arbete kommer först att granska litteratur på internet, specifikt litteratur som rör ämnena: sociala medier som mötesplatser för diskussioner och utbyte av information, socialt inflytande, rädsla för isolering och interaktion genom sociala medier. Därefter kommer en empirisk studie att utföras där en enkät har använts för att samla in data, studien fokuserar på hur användare av de sociala medierna Facebook, Instagram och Twitter reagerar vid inlägg i samhällsdiskussioner på dessa medier. Vidare presenteras resultatet från insamlade data tillsammans med en tematisk analys. Slutligen kommer resultatet i förhållande till den bakgrund som presenterades tidigare att diskuteras och jämföras.

1.2 Syfte

Syftet med denna studie är att förstå hur olika individer reagerar när de ser inlägg på sociala medier där samhällsdiskussioner framkommer. I denna uppsats kommer vi att undersöka hur sociala medieanvändare väljer att göra när de ser inlägg i en samhällsdiskussion.

Onlinekommunikation kommer att vara ett fokus för undersökningen samt hur användare väljer att agera i situationer där samhällsproblem diskuteras.

1.2.1 Forskningsfrågor

- Hur reagerar användare på samhällsdiskussioner i sociala medier?
- Hur villiga är användare att delta i samhällsdiskussioner på sociala medier?

2. Bakgrund

Detta avsnitt syftar på att ge en bättre förståelse för ämnena: sociala medier som mötesplatser för diskussioner och utbyte av information, socialt inflytande, rädsla för isolering och interaktion genom sociala medier. Detta avsnitt eftersträvar också att ta upp tidigare forskning kring sociala medier och olika sätt att uttrycka sig på, samt vilka metoder tidigare forskare har använt sig av för att få fram relevanta data. Vi inkluderar även material som har använts under en tidigare kurs som förberedelse inför kandidatuppsatsen. I denna del presenteras ett brett urval av perspektiv: politiska aktivister, företag, organisationer, entreprenörer samt privatpersoner. Detta för att kunna få en ökad förståelse för diskussioner på sociala medier.

2.1 Sociala medier som nätverk

Sociala medier som Facebook eller Twitter har blivit sociala sfärer där människor inte bara kan få politiskt och civilt relevant information, men även utbyta idéer och åsikter om aktuella offentliga frågor och politik (Neubaum 2016). Han et al. (2015) anser att sociala medier har haft en stor påverkan på hur människor interagerar och kommunicerar med varandra. Enligt Han et al. (2015) engagerar människor sig i sociala medier på olika sätt, inte endast vid delning av fotografier och filmer. Författarna förklarar även att idag skapas nätverk och grupper med hjälp av en hashtag “#”. Med hjälp av hashtaggar kan varje individ följa det ämne de är intresserade utav. Teknikerna bakom hashtaggar skiljer sig inom olika sociala medier men generellt går hashtaggar ut på att strukturera olika ämnen och kategorier i ett digitalt sammanhang (Deepedition DigitalPR 2013). På Facebook och Twitter har användarna möjligheten att inkludera hashtaggar på sina inlägg samt söka efter information kopplad till en specifik hashtag (Facebook 2019, Twitter 2019). På Instagram har man även möjligheten att följa hashtaggar (Instagram, INC. 2018). Användarna kan stödja varandras inlägg kopplade till dessa ämnen genom att till exempel lämna en gilla-markering eller en kommentar, vilket i sin tur bidrar till att dessa individer bildar och utvecklar sociala kontakter och ett nätverk med hjälp av hashtaggar. Yang (2016) förklarar dessutom att gemenskapen som alla deltagare känner skapas genom att alla använder samma hashtag. Genom

användandet av hashtaggar berättar alla en egen historia och gemensamt skapar de en större berättelse tillsammans.

2.2 Rädsla för isolering

Samtidigt som sociala medier skapar gemenskap så har de även enligt Bavaresco (2014) skapat en ny plattform för samhällsdiskussioner. Bavaresco berättar att media tidigare endast fungerat som en enkelriktad kommunikationsväg där människor haft lite till ingen interaktion alls. Vidare förklarar han att detta begränsade människors påverkan att argumentera för sin sociala eller politiska ståndpunkt, eftersom att de inte kunde uttrycka sig som de ville i medier. Denna övergång, från att inte haft möjligheten att uttrycka sig i medier till att ha möjligheten att göra det, sker genom sociala medier. Enligt Bavaresco genomgår sociala medier och människorna en sorts omdesign av hur och varifrån en tar in information och hur denna information tolkas. Neubaum (2016) förklarar att människor har en ständig rädsla för att bli isolerade eller utstötta. Denna rädsla för isolering ses inte bara som en väsentlig drivkraft bakom det individuella åsiktsuttrycket, utan även som en större process för samhällsförändringar, och påverkar hur individernas utveckling på kontroversiella frågor utvecklas över tiden. Denna egenskap har visat sig vara både positiv och negativ. Det är negativt relaterat till människors vilja att delta i en kontroversiell diskussion och positivt relaterat till människors allmänna tendens till att själv censurera i den mening att de normalt håller tillbaka en avvikande åsikt för att undvika negativa sociala konsekvenser. Neubaum förklarar att rädslan för att bli isolerad har en stor påverkan på hur människor väljer att bete sig på internet.

Resultatet av Neubaums (2016) studie visar att respondenterna i intervjuerna var ovilliga att delta i diskussioner på Facebook på grund av risken att interagera med okända användare. Men trots det så är de villiga att delta i diskussioner och uttrycka åsikter i andra sociala sammanhang, till exempel på fester eller på tunnelbanan. Data från Neubaums studie tyder på att människor känner sig bekvämare att diskutera kontroversiella problem med människor de känner, eftersom de litar på att dessa människor är mer toleranta mot avvikande åsikter än människor som de inte känner. Utifrån resultatet förklarar Neubaum att respondenterna vill ha större kontroll över vilket typ av intryck de ger främlingar. Neubaum skriver att i allmänhet föredrar användare att deras vänner på Facebook inte ska kunna se deras

uttryckande av åsikter utan att ha möjligheten att diskutera med dem ansikte mot ansikte. Detta på grund av att de upplever att de inte kan rätta till det intryck de har lämnat på internet. Användarna verkar även vara, enligt Neubaum, medvetna om att det som skrivs på Facebook arkiveras permanent, vilket gör att de agerar passivt och väljer att inte kommentera. En annan orsak till att användare väljer att agera passivt just på Facebook är att respondenterna upplever att Facebook har en ociviliserad och aggressiv diskussionskultur och detta stoppar användarna från att delta i sådana diskussioner. Att agera passivt innebär även att man endast lämnar en gilla-markering på ett inlägg. Att gilla ett inlägg är en form av deltagande, men det kommer inte ha några sociala konsekvenser. Denna typ av passivt agerande kallas även för "slacktivism" (Neubaum 2016). "Slacktivism" är en aktivitet på sociala medier med låga risker för konsekvenser, där syftet är att öka medvetenhet och skapa förändring men att inte riktigt göra något (Rotman et al. 2011, s. 821)

2.3 Socialt inflytande på sociala medier

Romero et al. (2011) berättar att majoriteten av sociala medieanvändare är passiva informations-konsumenter. Vilket innebär att dessa användare inte producerar egna inlägg utan endast läser andras inlägg. För att kunna ha ett större inflytande på Twitter samt engagera användarnas passivitet krävs att stora profiler både aktivt tar in andras material, sprider det, samt producerar eget material. På Twitter befinner sig användare från olika målgrupper och samhällsklasser. Detta ger reklamföretag, politiker och kändisar en ny plattform att utnyttja för att sprida sitt budskap till sina följare som befinner sig på Twitter. Romero et al. hävdar att de flesta av dessa följare kommer även att sprida vidare budskapet till sina följare inom sitt egna sociala nätverk, vilket bidrar till ännu mer popularitet för dessa reklamföretag, politiker och kändisar. Romero et al. förklarar även att det finns två aspekter att ta hänsyn till inom dessa nya omständigheter. Den första aspekten är populariteten och statusen som användarna besitter inom dessa sociala nätverk, detta mäts genom responsen dessa användare får av sina följare, med andra ord hur mycket uppmärksamhet deras innehåll får. Den andra aspekten är det inflytande dessa användare har på sina följare, det vill säga hur budskapet implanteras samt sprids mellan följarna av dessa stora profiler. Inflytande via sociala online nätverk bestäms av många faktorer; till exempel genom kvalitet samt innehållet i de olika inläggen. Det vill säga ifall de tilltalar medlemmarna i nätverket. Därför är det

viktigt att vara medveten om vilken målgrupp som befinner sig i nätverket, det är användbart ur ett marknadsföringsperspektiv då det bidrar till enklare spridning av ens budskap.

Sun & Tang (2013) skriver att socialt inflytande har varit ett allmänt accepterat fenomen i sociala nätverk under de senaste 10 åren, men socialt inflytande innebär även en beteendeförändring hos människan på grund av faktorer som kan finnas runt omkring en. Exempel på dessa faktorer kan vara vilka organisationer olika människor kan finna sig inom eller har runt omkring sig. Sun & Tang påstår att sociala medier som Facebook och Twitter har upplevt en exponentiell tillväxt gällande vilken påverkan dessa nätverkstjänster har på samhället samt på en stor del av befolkningen. Människor tar många av sina beslut idag med hjälp av olika sociala medier de interagerar med, till exempel baserar människor sina val av restauranger utifrån online recensioner och rekommendationer.

Tang et al. (2013) förklarar att överensstämmelse (conformity) är en form av beteendeförändring hos människor som sker på grund av socialt inflytande. Det innebär att människor anpassar sin åsikt samt sitt beteende för att bättre passa in i en grupp, till exempel att matcha attityder beroende på vad gruppnormen är. Överensstämmelse kan förekomma inom olika sammanhang, både inom små grupper samt inom samhället i stort. Därför kan det antingen ha en positiv eller negativ effekt beroende på situationen, överensstämmelse hjälper till att bilda och behålla de sociala normer som finns inom den grupp man befinner sig i, alltså är överensstämmelse en form av socialt inflytande.

2.4 Interaktion och deltagande genom sociala medier

Sonne & Erickson (2018) anser att känslor som uttrycks på sociala medier kan vara svåra att begripa, till exempel är det utmanande att tolka vissa bilder, det vill säga vilka känslor som finns bakom materialet. Under de senaste åren har individer använt sig av sociala medier för att uttrycka sig och förmedla sina känslor, vare sig det är positivt eller negativt. Sonne & Erickson skriver om vikten i att förstå de olika känslor som individerna kan ha, för att kunna få en bättre förståelse för varför de laddar upp det material de gör.

Sonne & Erickson (2018) har främst studerat hur känslor uttrycks av instagrananvändare via hashtaggen #womenwhofarm, en hashtag för kvinnliga bönder. Studien visar att uppdateringar som sker under denna hashtag håller sig neutrala för att kunna bibehålla en mer

öppen och professionell relation med potentiella kunder som kan befinna sig under samma hashtag.

Han et al. (2015) har utfört en Instagramrelaterad studie om sex olika hashtaggar: #blackfriday, #halloween, #thanksgiving, #tbt, #pennstate, och #gameofthrones. Dessa hashtaggar hamnar under olika kategorier. Till exempel #halloween är en aktiv hashtag som människor oftast lägger till på sina uppdateringar under en viss tidsperiod, medan #gameofthrones är en populär TV-serie vilket gör att det är en "popularitetshashtag" alltså det som anses vara trendigt under en obestämd tidsperiod. Han et al. valde tjänsten Instagram för analys- och datainsamling eftersom Instagram är en av de mest populära sociala online nätverken med en stor användarbas. Syftet med studien var att förstå hur nätverk skapas via hashtaggar samt gilla-markeringar. Han et al. (2015) presenterade 6 675 användare som uppdaterade inlägg via hashtaggen #halloween, samt 5 790 användare som uppdaterade inlägg via hashtaggen #gameofthrones. Studien utfördes genom att först samla in 8 511 bilder per hashtag, totalt 51 066 bilder från alla sex hashtaggar. Resultatet visade att användare under hashtaggen #gameofthrones interagerade samt kommunicerade med varandra mer än användarna under de hashtaggar som är aktiva under en specifik tidsperiod, som till exempel hashtaggen #halloween. Detta kan bero på att hashtaggen #gameofthrones är en specifik intressebaserad hashtag vilket bidrar till att användarna befinner sig i en form av "hashtag-grupp" där de bildar ett gemensamt online-community kring ett gemensamt intresse.

Som tidigare nämnt sker en stor del interaktioner på sociala medier där användare med olika bakgrund, samhällsklass och status kommunicerar med varandra. Utifrån denna interaktion skriver De Choudhury & Sundaram (2011) att man även kan studera användarbeteende på de olika mediekanalerna, informationsroller samt studera och förstå vilken roll dessa mediekanalet har. Utöver det kan man studera vilken påverkan dessa roller har på en större skala.

De Choudhury & Sundaram (2011) förklarar även att det är viktigt att förstå användarnas deltagande i samband med sociala medier, till exempel varför har vissa konversationer på sociala medier mer värde än andra? Vad är den bakomliggande faktorn som gör att vissa konversationer är korta och avslutas snabbt medan andra konversationer löper vidare och ökar deltagandet från andra användare? För att förstå dessa faktorer finns det vissa

utmaningar att bemöta. En utmaning inom dessa mediekanaler är hur välkomnande olika online nätverk är samt hur deras reaktion är kring att bjuda in nya användare som inte delar samma tankar och åsikter som andra användare inom nätverket. De Choudhury & Sundaram (2011) utförde sin studie genom att observera två olika målgruppers deltagande på sociala medier. Första målgruppen var nykomlingar, den andra gruppen var befintliga deltagare inom ett online socialt nätverk. "Deltagande" innebär i denna studie att användaren har skrivit minst en kommentar på ett inlägg. Studien utfördes genom att undersöka dessa två målgrupper via Youtube, Twitter samt på två bloggar: Engadget blogg och Huffington Post blogg. För att kort presentera resultatet utifrån De Choudhury & Sundarams (2011) studie så presenterades två olika fall med olika sammanhang. Första sammanhanget var att konversationen centrerades kring formen av ett mediaobjekt, alltså en bild eller en video, vilket bidrog till att användarna var mer aktiva och höll konversationen länge. Andra sammanhanget centrerades kring textinnehåll där konversationen inte var lika aktiv. Det vill säga att beroende på vilka mediekanaler man befinner sig inom så påverkas innehållet samt nivån av engagemang från användarna.

2.5 Sociala medier som verktyg

Derby (2013) skriver att sociala medier är verktyg för att kunna nå ut till flera målgrupper. De bidrar även till effektiv kommunikation och interaktion. Derby hävdar även att sociala medier ständigt förändrar sättet vi kommunicerar och interagerar med varandra och vår miljö. Olika sociala medier har olika fördelar, därför är det viktigt att förstå dessa fördelar och hur man kan utnyttja olika medier för att förmedla sitt budskap. Sociala medier används även som nyhetsportaler där man får in aktuella nyheter som händer just nu. Derby argumenterar även att det är viktigt som användare att lyssna och inte endast publicera sitt budskap. Fördelen med att befinna sig på sociala medier är att man kan interagera med sin målgrupp, delta i en konversation med dem, samt få ta del av vad dessa individer har att säga. Att vara en aktiv lyssnare samt att bekräfta vad målgruppen har att säga kommer bidra till en starkare relation till ens följare.

Utöver det diskuterar Derby (2013) en enkätundersökning som utfördes på studenter i University of New Hampshire i USA gällande högskolans sociala medier. Studien gick ut på

att få information kring hur dessa studenter såg på olika sociala medier, nedan presenterar vi en del av resultatet från studien.

Facebook: De flesta studenter säger att de är aktiva på Facebook främst genom deltagandet inom slutna grupper, medans de är mindre aktiva på sina egna profiler, vilket innebär att de inte kommenterar på offentliga inlägg ofta. En student uttrycker att hans farföräldrar befinner sig på Facebook, därför måste han ta hänsyn till vad som visas offentligt på hans profil.

Enligt Derby (2013) är Facebook ett bra verktyg för att till exempel nå ut till personal och alumner från en högskola men även ett verktyg att nå ut till sin familj och sina vänner.

Instagram: Derby (2013) skriver att med hjälp av Instagram har studenterna möjlighet att skapa sina egna hashtaggar gällande högskola och campus där de kan kommunicera med varandra. Högskolan genomför även vissa tävlingar genom unika hashtaggar. Användning av Instagram och hashtaggar bidrar till att högskolan kan skapa en relation med både studenter som befinner sig på campus samt studenter som har studerat klart och har tagit examen.

Twitter: Enligt studien har högskolan upptäckt att studenterna föredrar att använda sig av Twitter framför sms och Facebook. Hashtaggar via Twitter ger studenterna möjlighet att enkelt följa en konversation eller ett ämne de är intresserade av. Funktionen att kunna skicka direkta meddelanden funkar som en sms-tjänst där studenterna kan skicka bilder och länkar till varandra. Derby (2013) förklarar att högskolan strävar efter att skapa ett konto med personlig känsla på Twitter för att förstärka relationen med studenterna. Högskolans Twitterkonto uppdaterar olika ämnen: nyheter, lediga platser, tekniska tips, workshops, samt många andra områden inklusive humor. Högskolan uppdaterar även med bilder från campus som inte nödvändigtvis är relaterade till en specifik utbildning eller jobb men lyfter fram naturen och miljön som finns på campuset.

Fang (2017) skriver att Twitter har blivit en av de viktigaste kanalerna för samhällsmedborgare att uttrycka sina åsikter, idéer, och preferenser. Särskilt under val eller folkomröstningar är detta viktigt. Under olika sociala event och händelser är både forskare och allmänheten nyfikna på vad som sker och diskuteras på Twitter, under dessa diskussioner sker även informationsutbytet mellan människor i olika arbetspositioner, samhällsklasser samt geografiska områden.

3. Metod

I detta avsnitt beskrivs de metoder som har använts för undersökningen och hur metoderna användes. Vidare beskrivs urvalsmetoden och pilotstudien. Inför denna studie har vi utfört en empirisk datainsamling. Resultatet har därefter analyserats. Alvehus (2013) förklarar att “empiri” innebär den data som samlas in om ett fenomen som sedan analyseras (s.31).

Vi valde att utföra en enkätundersökning för att effektivt kunna samla in en stor mängd data på en kort tid. Inom tidsramen för projektet ansågs en enkätundersökning vara till mer nytta än andra relevanta metoder. Målet var att samla in så många svar som möjligt på kort tid för att enkelt kunna utföra en analys. En enkät är en kvantitativ forskningsmetod för datainsamling där ett formulär skickas ut till ett urval av respondenter som ska vara representativa för den grupp som ska undersökas. Syftet med enkätundersökningar är att få svar på samma frågor från ett stort antal individer. Detta för att möjliggöra för forskaren att inte bara beskriva men också att jämföra, att relatera en karaktäristik till en annan och att bevisa att särskilda egenskaper existerar i särskilda kategorier (Bell 2016, s. 26).

Frågorna i denna enkätundersökning (se rubrik 3.1 “enkätundersökningen”) valdes ut med noggrannhet. Frågorna i enkäten spelar stor roll i resultatet som forskningen avser att få ut, samt för de mål som studien ska uppnå. Resultatet från enkätundersökningen ska kunna analyseras i ett senare stadium (Bell 2016, s. 171). Frågorna som ställs i en enkätundersökning ska vara på ett sätt där samma fråga ställs på olika sätt för att säkerställa att frågan besvaras så korrekt som möjligt (Bell 2016, s. 173). Enkätundersökningfrågorna fokuserar på hur en användare väljer att använda sina sociala medier gällande hur de väljer att reagera, om de väljer att dela och kommentera inlägg. Enligt Bell (2016, s. 27) används oftast enkäter för att få svar på frågor som berör ämnena hur, var, när och vad. Det anses vara svårare att ställa frågor och få svar på ämnen gällande “varför”, där en viss orsak spelar roll. Däremot har vi valt att ta med en sådan fråga där kausala förhållanden har en betydelse i svaret. Detta gjorde vi genom att använda oss av tidigare forskning. Neubaum (2016) utförde intervjuer där en sådan fråga ställdes, en fråga gällande varför respondenten gör som hen gör,

utifrån svaren han fick in kunde han dela in svaren i olika kategorier. Dessa kategorier återanvändes i en fråga i vår enkät som svar i en flervalsfråga.

3.1 Enkätundersökningen

Enkäten hade totalt nio frågor, frågorna lyder:

1. Vilka av dessa sociala medier använder dig av?
 - Facebook
 - Instagram
 - Twitter

2. Hur gammal är du?
 - 13 - 19
 - 20 - 29
 - 30 - 39
 - 40 - 49
 - 50 - 59
 - 60 +

3. Brukar du ofta se inlägg där någon eller några diskuterar ett samhällsproblem?
 - Ja
 - Nej

4. Brukar du dela inlägg där du uttrycker dina åsikter inom ett ämne?
 - Ja
 - NejMotivera varför

5. Brukar du kommentera inlägg där du uttrycker dina åsikter inom ett ämne?
 - Ja
 - NejMotivera varför

6. Du ser ett inlägg på ett socialt nätverk där någon uttrycker en åsikt och förmedlar ett budskap som du inte håller med om, vad gör du oftast i en sådan situation?
 - Du scrollar vidare
 - Du kommenterar din åsikt
 - Du gillar en kommentar som uttrycker din åsikt

7. På fråga 6 så gjorde du ett val. Vad var den bakomliggande tanken bakom det valet? Det går att välja mer än en.

- Tänkta du på hur många personer som har tillgång till diskussionen och kunde se ditt bidrag till ämnet?
- Tänkta du på hur du är relaterad till de personer som kunde se ditt bidrag till ämnet?
- Tänkta du på hur ditt bidrag skulle framstå i diskussionen?
- Tänkta du på hur ditt bidrag skulle kunna spåras tillbaka till din identitet?
- Tänkta du på om det skulle vara enkelt eller svårt att lämna situationen?
- Tänkta du på att du skulle kunna förutse svaren du skulle få?
- Annat

8. Upplever du att sociala medier har gett dig möjligheten att uttrycka dig fritt?

- Ja
 - Nej
- Motivera varför

9. Upplever du att sociala medier kan användas som plattformar att diskutera samhällsproblem?

- Ja
 - Nej
- Motivera varför

Under fråga 4, 5, 6, 7, 8 och 9 så har respondenten möjlighet att utveckla sina svar, ifall de anser att svarsalternativen inte är tillräckliga för att förmedla vad de tycker. För denna enkätundersökning används den riktlinje som beskrivs ovan, att ställa samma fråga på olika sätt. Exempelvis ställdes frågan "Brukar du dela inlägg där du uttrycker dina åsikter inom ett ämne?" och frågan "Brukar du kommentera inlägg där du uttrycker dina åsikter inom ett ämne?". Därefter ställdes frågan "Du ser ett inlägg på ett socialt nätverk där någon uttrycker en åsikt och förmedlar ett budskap som du inte håller med om, vad gör du oftast i en sådan situation?" tillsammans med ett antal valmöjligheter. Frågorna genererar liknande svar men är ställda på olika sätt, detta för att ännu en gång få det exakta svaret som respondenten försöker förmedla. Fråga två adresserar respondenternas ålder. Anledningen varför svarsalternativen startar från 13-årsåldern är att Instagram har skrivit i deras användarvillkor att åldersgränsen för användningen av deras produkt ligger på 13 år (Instagram, INC 2018).

Frågor som ålder och användandet av specifika sociala medier ställdes även för att sedan under resultatdelen kunna dela in respondenterna i kategorier och utföra en tematisk analys. Detta kommer att hjälpa oss att förstå data vi har samlat in. Genom att undersöka vad en målgrupp har gemensamt kan vi identifiera intressanta slutsatser. Dessa frågor kommer även att hjälpa oss förstå skillnader mellan hur de olika åldersgrupperna ser på olika sociala medier. Slutligen kommer dessa frågor att fungera som underlag när vi delar in datainsamlingen i olika kategorier.

För att skapa och sprida enkäten användes det webbaserade verktyget SurveyMonkey (SurveyMonkey 2019). Datainsamlingen skedde genom en länk som spreds på sociala medier, främst via Facebook och Instagram. Utöver det sattes det upp flyers med en QR-kod runt omkring Södertörns Högskolas campus, dessa gavs även till vänner och familj. Under en veckas tid var enkäten öppen för svar. Totalt fick enkäten in 100 svar. Inom tidsramen för projektet ansågs 100 svar vara tillräckligt mycket för att användas vid en analys.

3.2 Pilotstudie

En pilotstudie är en undersökning som utförs innan själva datainsamlingen sker. Syftet med en pilotstudie är att säkerställa att respondenterna förstår instruktionerna och frågorna på enkäten. Syftet är även att alla frågor är relevanta för studien eller om någon fråga behöver strykas. Enkäten bör testas på samma typ av personer som kommer att utföra enkäten inför den riktiga studien. Undersökaren ska i pilotstudien använda samma metod för att skicka ut enkäten som han eller hon har planerat att göra i den riktiga studien. Därmed kan undersökaren identifiera olika fel på olika plan. All återkoppling från respondenterna kan användas för att utforma en bättre enkät eller för att göra mindre förändringar. Efter att undersökaren har genomfört pilotstudien kan den skickas ut till undersökningsgruppen (Bell 2016, s.181-182).

Vi utförde vår pilotstudie på samma sätt som datainsamlingen skulle ske. En länk till enkäten skickades till tre försökspersoner. De utförde enkäten självständigt och därefter satte vi oss med respondenterna för pilotstudien och de berättade hur de kände att enkäten hade gått. Vi hade förberett några frågor inför diskussionen för att underlätta för respondenterna.

Respondenterna svarade på följande frågor:

1. Hur lång tid tog det för dig att utföra hela enkäten?
2. Var det någon fråga som var svår att förstå?
3. Tycker du att det fattas någon viktig fråga?
4. Var det någon fråga som var överflödig/inte riktigt passade in?
5. Hur upplevde du enkätens layout? Ställs frågorna i "rätt" ordningsföljd?

Tillsammans med dessa frågor skapades även följdfrågor. All återkoppling som gavs av respondenterna för pilotstudien bidrog till att utforma enkäten bättre och tydligare. Syftet med denna typ av pilotundersökning var att diskutera ämnet samt enkätfrågorna. Vi - som undersökare - valde att vara en del av diskussionen för att kunna ställa följdfrågor kring hur dessa individer uppfattade vårt ämne samt frågorna på enkäten. Vårt mål efter pilotstudien var att utveckla vidare enkätfrågorna för att sedan påbörja datainsamlingen.

Den återkoppling vi fick var både positiv och negativ. Enkäten hade från början 10 frågor (Se bilaga 11) men utifrån återkopplingen som gavs ansågs fråga 3 i det första utkastet av enkätfrågorna inte ha någon koppling till undersökningen och togs därför bort.

Respondenterna för pilotstudien enades om att instruktionerna var tydliga och lätta att förstå. Fråga 7 var en aning lång men ändå lättförståelig och relevant och därmed värd att behålla. Överlag ansågs enkäten ha relevanta och tydliga frågor inför undersökningen.

3.3 Urval

Respondenterna som ska delta i undersökningen ska kunna representera hela målpopulationen. Deltagarna rekryterades genom ett Facebook-inlägg och flyers som delades ut runt om högskolans campus. Den urvalsmetod som användes faller i kategorin för icke slumpmässiga urval och kallas för ett rent bekvämlighetsurval, även "snöbollsurval". Det innebär att undersökaren rekryterar medlemmar av provgruppen genom en kedjedelning. En kedjedelning kan beskrivas som när en person i undersökarens närhet rekryteras och i sin tur rekryterar andra medlemmar med liknande egenskaper som undersökaren kräver (Alvehus 2013, s. 68).

3.4 Forskningsetik

För att ge våra respondenter en form av trygghet gällande deras deltagande i vår undersökning valde vi att utföra en anonym datainsamling. Bell (2016) skriver att ibland kan det uppstå missförstånd mellan respondenterna och forskarna kring vad anonymitet och konfidentialitet innebär inom ramen för ett projekt. Konfidentialitet blir en form av ett löfte för våra respondenter att det under inga omständigheter går att identifiera vilka de är. Detta är något vi kan försäkra våra respondenter, då vi inte samlat in någon form av personliga uppgifter förutom att be respondenterna placera sig själva inom en åldersgrupp. Vi utgick från att inte samla in IP-adresser för att det ej ska kunna gå att spåra respondenterna digitalt. Bell (2016) skriver även att ett problem med anonymitet kan vara ifall undersökaren presenterar en arbetsplats eller liknande i sitt resultat kopplat till vad en av respondenterna hade svarat i enkäten. Detta kan bli ett problem eftersom platsen kan användas för att spåra respondenten. Därför valde vi att inte inkludera frågor som kan avslöja respondenternas identitet eller geografiska plats. Trots att anonymitet och konfidentialitet är en form av säkerhet mellan oss och våra respondenter så finns det även vissa nackdelar med det. Nackdelen med en anonym undersökning är att vi ej kan ställa följdfrågor till respondenterna eller ställa ytterligare frågor kring studien, vi kan inte heller skicka ut några påminnelser för respondenter som inte har svarat. Dock kan denna nackdel vara värt det ifall våra respondenter känner sig tryggare att uttrycka sig mer fritt. Med en enkätundersökning hade vi inte möjligheten att träffa våra respondenter och förklara varför vi utför denna studie eller hur vi ska hantera deras svar. Därför inkluderade vi en form av introduktionsbrev där vi kort förklarade vad denna undersökning gick ut på samt att undersökningen sker anonymt (se bilaga 1).

4. Resultat

Under detta avsnitt presenteras en översikt av all data enkätundersökningen samlade in. Undersökningens data presenteras med hjälp av tabeller och diagram för att tydligare förstå statistiken.

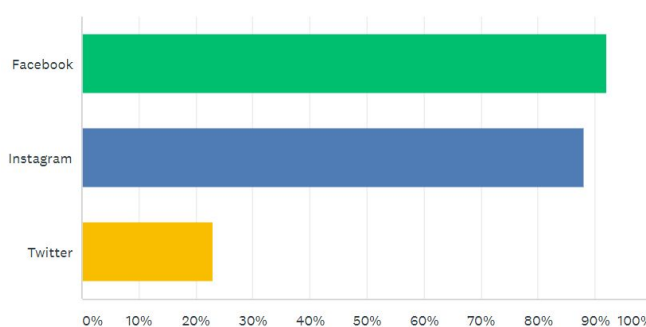
4.1 Översikt

Fråga 1

Första frågan i enkäten fokuserade på vilka sociala medier respondenterna använde sig av. Svarsalternativen var Facebook, Instagram och Twitter. Svaren i denna fråga kunde vara kombinationer av flera sociala medier. Denna fråga kunde totalt få in 7 olika kombinationer av svar men svaren vi fick inkluderade endast 6 kombinationer. Kombinationen som aldrig användes var att respondenten endast använde sig av Twitter. Den mest valda kombinationen var Facebook + Instagram med totalt 59 respondenter som valde denna kombination. Tabell 1 och 2 visar hur svaren ser ut för denna fråga. Tabell 3 visar svaren för de olika kombinationerna.

Svarsalternativ	Antal svar	Procentandel
Facebook	92	92 %
Instagram	88	88 %
Twitter	23	23 %

Tabell 1

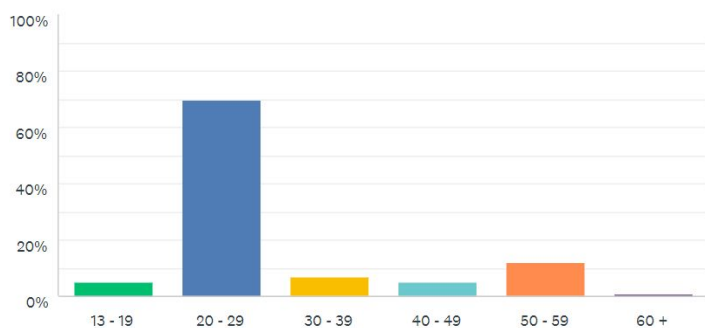
Tabell 2

Kombinationer	Antal respondenter
Facebook	10
Instagram	7
Twitter	0
Facebook + Instagram	59
Facebook + Twitter	3
Instagram + Twitter	2
Facebook + Instagram + Twitter	19

Tabell 3

Fråga 2

Andra frågan i enkäten gick ut på att kategorisera respondenternas ålder. Svartalternativen varierade mellan 13 till över 60 årsåldern. Av 100 respondenter var 20-29 år alternativet det mest valda svaret, med 70 respondenter inom dessa åldrar. Tabellerna 4 och 5 visar hur svaren ser ut för denna fråga.

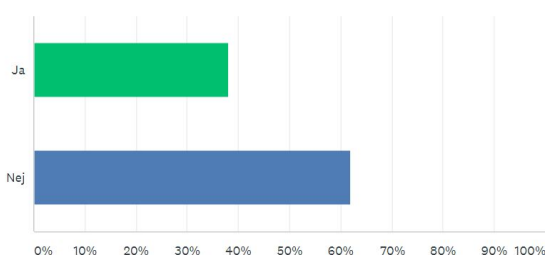
Tabell 4

Svartalternativ	Antal svar	Procentandel
13-19 år	5	5 %
20-29 år	70	70 %
30-39 år	7	7 %
40-49 år	5	5 %
50-59 år	12	12 %
60 +	1	1 %

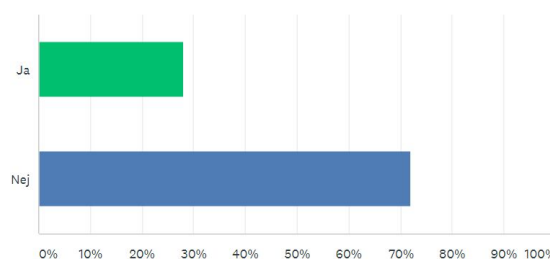
Tabell 5

Fråga 3, 4 och 5

Tredje frågan adresserade om respondenterna, ofta eller inte ofta, ser ett inlägg på en social media där någon eller några diskuterar ett samhällsproblem. 91 respondenter svarade "Ja" på denna fråga. Följande frågor, 4 och 5, inriktade sig på om respondenterna i sin tur väljer att dela eller kommentera inlägg på sociala medier. Majoriteten av svaren på båda dessa frågor var "Nej" vilket kommer att analyseras och diskuteras i ett senare stadium. Svaren på dessa frågor innehåller även kommentarer som kommer att citeras för att få bättre förståelse för hur respondenterna tänkte med sitt svar. Tabell 6 visar svaren på fråga 4 och tabell 7 visar svaren på fråga 5.

Tabell 6

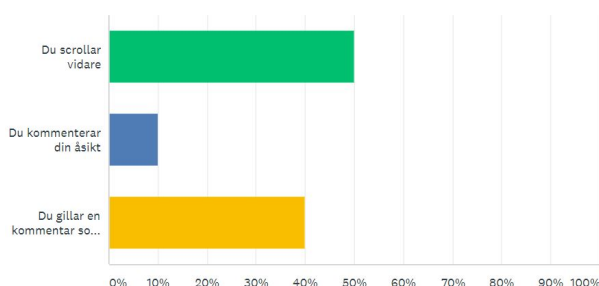

Tabell 7

Fråga 6

Sjätte frågan redogjorde för hur respondenterna oftast gör vid situationer då de ser ett inlägg på ett socialt nätverk där någon uttrycker en åsikt och förmedlar ett budskap som respondenten inte håller med om. Svaren visade att respondenterna oftast väljer att inte kommentera med sina egna åsikter däremot är de mer villiga att gilla kommentarer där någon annan uttrycker liknande åsikter i frågan. Dock väljer majoriteten av respondenterna att scrolla vidare.

Svarsalternativ	Antal svar	Procentandel
Du scollar vidare	50	50 %
Du kommenterar din åsikt	10	10 %
Du gillar en kommentar som uttrycker din åsikt	40	40 %

Tabell 8

Tabell 9

Fråga 7

Den sjunde frågan tog upp respondenternas tanke med valet de gjorde på den sjätte frågan. Svaren på denna fråga kunde vara i olika kombinationer och det mest valda svarsalternativet var "Tänkte du på hur många personer som har tillgång till diskussionen och kunde se ditt bidrag till ämnet?". 26 respondenter valde att avvika från de redan förbestämda svarsalternativen och skrev sina egna tankar om valet de fick göra på den sjätte frågan. Svaren från de 26 respondenterna har mycket gemensamt, återkommande ord dyker ofta upp i respondenternas svar.

"Vill ej starta en diskussion på sociala medier, du kommer aldrig kunna vända deras åsikt över en kommentar."

(Respondent nr.47)

"Det känns som slöseri med tid att ge sig in i diskussioner på sociala medier. Det blir ofta personliga påhopp istället för en saklig diskussion. I verkliga livet gör inte folk personliga påhopp. Tror att folk glömmer bort att det faktiskt sitter en person bakom användaren de just kallade idiot."

(Respondent nr.56)

Å andra sidan hade de 10 respondenter (se tabell 8 och 9) som i den sjätte frågan valt att kommentera sin åsikt, andra tankar bakom valet de gjorde. De kände ett behov av att informera och påverka andras åsikter som de inte håller med om. Som vi kan se här så motiverade två respondenter varför de gör som de gör.

“Ibland är faktaresistensen uppenbar, då har man inget val annat än att ignorera. Annars kan man försöka argumentera för sin sak. Detta går sällan (oftast får man personliga påhopp till svars), men alla försök att informera befolkningen är värda.”

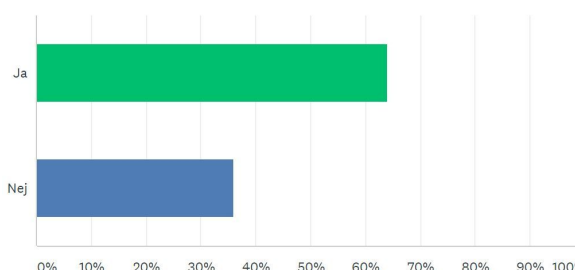
(Respondent nr. 78)

“Använder ofta min rättighet att ha en åsikt samt vill informera/påverka andra.”

(Respondent nr. 69)

Fråga 8

Den åttonde frågan är en fråga där respondenten kan svara med två alternativ, “Ja” och “Nej”. Frågan går ut på ifall respondenterna upplever att sociala medier har gett dem möjligheten att uttrycka sig fritt. 64 respondenter svarade “Ja”, 36 respondenter svarade “Nej”, se tabell 10.

Tabell 10

Även för denna fråga har respondenterna haft möjlighet att utveckla sina svar. 55 respondenter valde att motivera sina svar och lämnade en kommentar. Av de 64 respondenter som svarade “Ja” på denna fråga lämnade 33 av dessa en kommentar.

“Jag kan uttrycka mig hur jag vill utan att behöva gå igenom något annat till exempel en nyhetskanal eller en tidning.”

(Respondent nr. 3)

“På gott och ont verkligen! Jag känner inte att jag uttrycker mig fritt på sociala medier men det är ju ett val jag har gjort. Jag har däremot bekanta som mer än gärna

uttrycker sina åsikter, ofta utan att tänka på vad dem skriver eller ens ta reda på grundläggande fakta innan dem postar. Enligt min åsikt ska man bara dela/skriva inlägg om man vet bakgrunden till det hela. Kan se saker ur olika synvinklar, vara beredd på att diskutera saker och ting.”

(Respondent nr. 98)

De resterande kommentarerna, det vill säga 22 st, var från de respondenter som svarade “Nej”. Motiveringarna till varför de inte anser att sociala medier har gett dem möjligheten att uttrycka sig fritt är på grund av att de menar att de ofta blir påhoppade eller uthängda av andra sociala medieanvändare eftersom de uttrycker en annorlunda åsikt som andra kanske inte håller med om. Respondenterna skrev:

“Pga vilka konsekvenser det kan få. Tex har jag tidigare blivit uthängd på nätet av nationalsocialister när jag volontärade bland flyktingar.”

(Respondent nr.10)

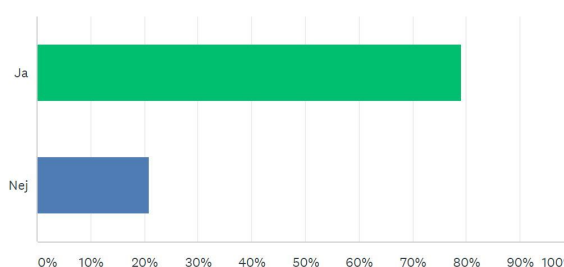
“Nej. Du kan dela dina åsikter men går fort innan folk hoppar på en oavsett vad det handlar om.”

(Respondent nr.99)

Fråga 9

Fråga nio är lik föregående fråga. Frågan är ifall respondenterna upplever att sociala medier kan användas som en plattform för att diskutera samhällsproblem. 97 respondenter svarade “Ja”, 21 respondenter svarade “Nej”, se tabell 11.

Under både fråga åtta och nio inkluderade vi ett motiveringsfält för respondenterna att kunna motivera sina val, detta blev även ett sätt för oss att kunna förstå varför de har gjort det valet de gjorde.

Tabell 11

5. Analys och diskussion

Under detta avsnitt diskuteras och analyseras resultatet, undersökningens trovärdighet samt de problem som stöttes på. Här kommer vi att diskutera hur resultatet kan undersökas vidare. Analysen är uppdelad i två teman där varje tema står för underlag för att besvara frågeställningarna. Under båda dessa teman kommer ett urval av de motiveringar som respondenterna har skrivit under enkätundersökningen att presenteras. För att se alla motiveringar som finns för alla frågor, se bilaga 7.

5.1 Tema 1: Respondenternas handlingar

För att svara på vår första frågeställning *“Hur reagerar användare på samhällsdiskussioner i sociala medier?”* så ska det första temat som analyseras adressera de respondenter som väljer att scrolla vidare, kommentera eller gilla en kommentar när de ser ett inlägg där någon uttrycker en åsikt som de inte håller med om. Det kommer även att undersökas vad dessa respondenter har gemensamt i respektive kategori och om det finns något samband mellan vad de har gemensamt och vad de väljer att göra i sådana situationer.

5.1.1 Scroll

Hälften av respondenterna scrollar vidare när de ser inlägg på sociala medier där någon eller några diskuterar samhällsproblem. Majoriteten av dessa brukar ofta se sådana inlägg men väljer ändå att scrolla vidare. Många av dessa respondenter uttrycker att det är väldigt svårt att komma någon vart i diskussioner som sker på nätet, de väljer då att inte blanda sig i sådana diskussioner just på grund av att andra inte är öppna för att ändra sina åsikter eller öppna för att höra vad andra har att säga.

“En debatt/diskussion över nätet kan ofta misstolkas och leda till ”extrema diskussioner” där det kanske inte är lägligt att uttrycka sig så starkt om något som man lätt kan ha misstolkat eller inte förstår att andra människor kan ha olika åsikter.”

(Respondent nr. 92)

“Folk betar sig inte som folk på sociala medier. Tänker inte rationella. Och är inte öppna att ändra sina åsikter. De gömmer sig bakom skärmarna. Därför tar jag avstånd från att ens lägga mig i debatterna.”

(Respondent nr. 93)

En gemensam aspekt de flesta respondenter har är att de vill hålla sina åsikter privata. Många tycker även att det är mer lönsamt att diskutera sådana problem ansikte mot ansikte istället för att göra det på nätet. 30 av 50 respondenter tycker att sociala medier har gett dem möjligheten att uttrycka sig fritt, däremot väljer de att inte göra det just på grund av personliga påhopp, något som de säger, inte skulle ske i det “verkliga” livet. Ett annat problem som uppstår för dessa respondenter är svårigheten att läsa av känslor och uttryck som förmedlas via kommentarer och inlägg på sociala medier vilket gör det problematiskt för dessa respondenter att förstå på vilket sätt en användare talar till de och mycket kan missuppfattas. Sonne & Eriksson (2018) tar upp svårigheten att uttrycka känslor som en utmaning och detta gör att många användare faktiskt väljer att inte delta i samhällsdiskussioner på sociala medier.

“Att diskutera frågor utan att ha närheten till personerna man diskuterar med anser jag mycket problematiskt. Personer tenderar till att vara anorlunda online från verkligheten, att komma överens och kunna diskutera svåra frågor bör göras i situationer där man kan läsa av varandra. Dessutom tycks internetfunktioner av att ge dig nyheter som "du gillar" skapa bubblor där du endast tar del av nyheter som håller med din agenda. Detta leder till att man kan skapa felaktiga bilder av problem eftersom man enbart ser en sida av problemet och inte hela problemet.”

(Respondent nr. 71)

Sociala medier ses som en otrygg miljö för dessa respondenter att delta i samhällsdiskussioner. På grund av den publik som finns på sociala medier kan användarna förutspå de negativa svar de skulle få på den kommentar de skulle kunna tänkas lägga, vilket kan minska deras vilja att delta i diskussionerna. Denna ovilja att delta kopplas då till resultatet från Neubaums (2016) studie, användarna tar en passiv roll just på grund av den aggressiva och ociviliserade kulturen på sociala medier. Många av respondenterna gör även

det valet de gör på grund av att de tänker på hur många som har tillgång till diskussionen och på grund av hur deras bidrag skulle framstå i den. Det kopplas även till den tidigare nämnda studien av Neubaum, människor har en rädsla för att bli isolerade vilket kan orsakas av hur de framställer sig själva på sociala medier och det intrycket som de lämnar. När det kommer till hur samhällsmedborgare väljer att reagera online kontra offline, påstår Neubaum att de är mer villiga att göra det på grund av att det inte ses som en lika otrygg miljö. Å andra sidan argumenterar han även att anledningen till att diskussioner sker ansikte mot ansikte är för att det är svårare att lämna situationen. Människor har en tendens att oavsett om de egentligen inte håller med åsikten som personen de diskuterar med har så håller de ändå med det hen säger för att undvika konflikter. Det finns även här ett mönster som visar på människors rädsla för att bli isolerade.

5.1.2 Kommentarer

De respondenter som väljer att kommentera var endast 10 av 100. 9 av dessa delar även inlägg där de uttrycker åsikter inom ett ämne, de flesta uttryckte att de vill informera vänner och följare om samhällsproblem och informera andra om fakta som dessa respondenter anser vara viktiga. Dessa respondenter har just detta gemensamt, viljan att informera och upplysa andra. Många av motiveringarna till varför de delar och kommenterar inlägg menar likadant.

“Det är för få som är medvetna om hur skevt samhället är, och hur stora klyftor vi har. Detta måste uppmärksammas så samhället slutar gynna överklassen.”

(Respondent nr. 78)

Även fast dessa respondenter väljer att kommentera och dela inlägg tycker 3 av dessa att de inte kan uttrycka sig fritt på sociala medier. Anledningarna går tillbaka till de i kategorin som endast scollar vidare, att det är svårt att få människor att se på saker och ting från andra perspektiv.

“Denna möjlighet står skriven i grundlagen. Sociala medier har om något gjort att man hamnar i sin "åsiktsbubbla" med ytterst få olik sinnade. Plus att Facebook et.c. spårar dina intressen och bara visar dig reklam/artiklar/et.c. som stämmer överens med din världsbild.”

(Respondent nr. 78)

“SM [sociala medier] är en stor framgång för yttrandefrihet, om det används på rätt sätt. Finns dock för mycket kränkningar och avigsidor. Borde regleras av staten.”

(Respondent nr. 69)

“Det är viktigt att folket diskuterar problem utan att bli censurerade”

(Respondent nr. 3)

Däremot anser dessa 10 respondenter att sociala medier faktiskt kan användas som plattformar för att diskutera samhällsproblem, just på grund av att människor kan vara mer öppna och säga det de vill. De två respondenterna i de två sista citaten, tycker båda att sociala medier kan användas som en plattform för att uttrycka sig. Men båda har även åsikter som motsäger varandra. Den ena anser att det bör regleras av staten medan den andra anser att det viktiga med dessa plattformar är att människorna inte blir censurerade. Det som Bavaresco (2014) skrev var just att anledningen till att sociala medier blivit plattformar för samhällsdiskussioner är att de inte är reglerade och människor kan uttrycka sig som de vill. I detta sammanhang så tar respondent nr. 69 upp kränkningar som en nackdel på sociala medier och beroende på vem som gör och verkställer dessa regulationer så kan det få negativa effekter på vilken sida som helst av detta problem. Det handlar även om att användaren ska ta ett personligt ansvar för det hen väljer att säga på sociala medier och hur hen väljer att uttrycka sig, några respondenter nämner även att det ibland glöms bort att det finns en människa bakom skärmen som någon väljer att kränka.

5.1.3 Gilla-markering

Den sista gruppen är de som endast lägger en gilla-markering på en kommentar som någon annan har skrivit. Dessa respondenter var 40 stycken. 17 av dem brukar även dela inlägg på sociala medier där de uttrycker en åsikt inom ett ämne. Även här uttrycker respondenterna att det är viktigt att informera andra och möjligtvis kunna påverka dem.

“Man måste göra sitt för att upplysa.”

(Respondent nr. 52)

“För att få andra att tänka till kring ämnena jag bryr mig om. Kanske för att normalisera mina åsikter något. Inte minst för att motverka normaliseringen av sådant jag ser som negativt (rasism, homofobi, kapitalism, etc.)”

(Respondent nr. 75)

Å andra sidan svarade majoriteten av respondenterna i denna grupp, det vill säga 23 stycken, att de inte delar inlägg på sociala medier där de uttrycker en åsikt inom ett ämne. Detta på grund av att de flesta inte gillar att dela sina åsikter till en stor grupp människor. I denna kategori med 40 respondenter var det mest valda alternativet för fråga 7: *“Tänkte du på hur många personer som har tillgång till diskussionen och kunde se ditt bidrag till ämnet?”*. Det var 18 respondenter som valde denna kategori och det kan ha att göra med varför de väljer att inte kommentera inlägg. Det var en större andel som valde att inte kommentera än de som väljer att inte dela. Här var det 30 respondenter som inte kommenterar inlägg på sociala medier där de uttrycker en åsikt inom ett ämne. Även här handlar det om att de inte orkar ha sådana diskussioner och att de anser att andra människor inte kan bete sig civiliserat när det kommer till diskussioner på sociala medier.

“Tycker det är svårt med debatter som ofta blir polariserade och inte lyder inom "generositetsprincipen" dvs att vilja förstå någons ståndpunkt utan bara vilja hamra in sin egen.”

(Respondent nr. 81)

Majoriteten av dessa respondenter har svarat att de upplever att sociala medier har gett dem möjligheten att uttrycka sig fritt. Däremot argumenterar de flesta av respondenterna att de har möjligheten att uttrycka sig fritt men att det även finns konsekvenser som de får ta om de väljer att göra det. Dessa konsekvenser går även här att koppla till den tidigare nämnda kategorin om rädslan av att bli isolerad. Här förklarar respondent nr. 37 att hen känner sig obekvämt med att dela sina åsikter på grund av risken att bli dömd av sina följare på sociala medier. Neubaum (2016) tar upp behovet av att kontrollera det intryck en användare lämnar och flera av respondenternas motiveringar bekräftar detta då de antyder i sina svar att de inte vill att andra användare ska få fel bild av de.

“personligen brukar jag bli obekväm av att känna mig dömd p.g.a. de åsikter/tankar man har eftersom jag bl.a. har arbetskollegor som följare/ "vänner"”

(Respondent nr. 37)

Dock svarade 38 respondenter att sociala medier kan användas som en plattform för att diskutera samhällsproblem. Detta på grund av att användarna kan höras av många och sprida sitt budskap till många på ett enkelt sätt.

“Det är ju en plattform som alla andra. De flesta har tillgång till den och många tar del av den. Då finns möjlighet att nå ut till människor från olika klasser, bakgrunder, etc., samt möjligheten för dem att göra sig hörda tillbaka”

(Respondent nr.75)

Respondenterna i denna grupp anser för det mesta att sociala medier kan användas som en plattform för samhällsdiskussioner, de tycker även att det är viktigt att upplysa andra men ändå väljer de att agera passivt genom att till exempel, inte kommentera eller att gilla en kommentar där någon annan uttrycker sin åsikt. Dessa respondenter använder en form av “slacktivism” som definieras av Rotman et al. (2011), det vill säga att de vill skapa förändring och öka medvetenhet men inte riktigt göra något. Även här återkommer det till att sociala medier anses vara en otrygg miljö och att det kan vara därför dessa respondenter väljer att inte göra något utan endast visa sitt stöd genom att lämna en gilla-markering. Trots att “slacktivism” anses som att faktiskt inte göra något så tillför det ändå något till samhällsdiskussionerna på grund av att det ökar medvetenhet hos de som läser inläggen.

5.2 Tema 2: Dela vidare/Dela inte vidare

För att besvara vår andra frågeställning “Hur villiga är människor att delta i diskussioner i sociala medier?” utgår analysen för tema 2 utifrån fråga fyra: “Brukar du dela inlägg där du uttrycker dina åsikter inom ett ämne?”, syftet med att analysera just denna fråga djupare är att kunna få konkreta exempel på varför dessa användare väljer att dela med sig av sina åsikter eller inte dela med sig, vi hoppas även på att kunna hitta några samband mellan olika

respondenter. Data kommer även att inkluderas från både fråga åtta: *“Upplever du att sociala medier har gett dig möjligheten att uttrycka dig fritt?”* samt fråga nio: *“Upplever du att sociala medier kan användas som plattformar att diskutera samhällsproblem?”*. Data från dessa frågor kommer att bidra till större förståelse av våra respondenter. Då vi har kategoriserat åldrarna inom breda grupper kommer vi att inte utföra en djupare analys kring åldrarna, detta diskuteras under punkt 6.1 *“Trovärdighet & Problemdiskussion”*.

38 respondenter delar vidare inlägg som uttrycker deras åsikter inom ett specifikt ämne, respondenternas motiveringar går ut på att uppmärksamma samhällsdiskussioner samt upplysa läsare och deras följare om ämnen de själva är intresserade av. Respondenterna anser att sociala medier är ett kommunikationsverktyg där man har möjlighet att nå ut till flera. Därför blir det som en "plikt" att dela vidare information för att upplysa andra. Detta blir en form av en *“samhällstjänst”* där användare av sociala medier upplyser sina samhällsmedborgare om vad som sker runt om i samhället.

“Det är viktigt att alla blir hörda”.

(Respondent nr. 3)

“Jag tycker det är viktigt att dela vidare information för att få en nyanserad och faktabaserad diskussion.”

(Respondent nr. 38)

Respondent nr. 38 skriver att det är viktigt att få med en *“nyanserad”* diskussion. Via diskussioner på sociala medier kan man interagera med användare som besitter olika sorters erfarenheter och kan bidra med nya perspektiv till diskussionen. Bavaresco (2014) hävdar att sociala medier skapar både gemenskap samt en ny plattform för samhällsmedborgare att kunna kommunicera. Romero et al. (2011) hävdar att på Twitter befinner det sig ett stort omfång av användare från olika målgrupper och samhällsklasser. Genom att kunna nå ut till användare som besitter olika erfarenheter, upplevelser och få med deras åsikter kring samhällsdiskussioner kan det bidra till större förståelse för samhället som finns runt om en. 79 av respondenterna anser att sociala medier kan användas som plattformar för att diskutera samhällsproblem. Bavaresco (2014) förklarar att media tidigare endast fungerat som en

enkelriktad kommunikationsväg där människor hade lite till ingen interaktion. Utifrån svaren som studien har fått in och motiveringarna från respondenterna ser vi att användare utnyttjar möjligheten att kommunicera via sociala medier och diskutera frågor som berör samhället runt om de.

“När man har sociala medier har man även en större plattform att uttrycka sig och med det även en större publik som tittar. Vilket gör att jag blir mer försagd med hur jag uttrycker mig gentemot en mindre grupp.”

(Respondent nr. 29)

Utifrån respondenternas motiveringar kan vi se att detta stämmer, dock med denna nya möjlighet att uttrycka sig kommer det ansvar att visa hänsyn till. Det kommer även nya frågor och utmaningar att bemöta, till exempel frågan ifall sociala medier bör var censurerade eller bevakade av till exempel regeringen för att kunna försäkra att inget olagligt sker på sociala medier. Utifrån vår undersökning fick vi in både respondenter som föreslog att sociala medier ska vara modererade och respondenter som anser det motsatta, till exempel se motiveringar nedanför.

“Det är viktigt att folket diskuterar problem utan att bli censurerade”.

(Respondent nr. 3)

“Ja, om de är modererade och tydliga med sitt syfte från start.”

(Respondent nr. 30)

Diskussionen kring användningen av censur är ständigt pågående och har både sina för- och nackdelar, utifrån respondent nr. 3's motivering förstår vi att alla ska ha rätten att kunna uttrycka sig fritt om alla ämnen. Detta ska kunna ske utan rädsla för att bli stoppad eller förtryckt utifrån ens samhälleliga eller politiska åsikter. Dock så väljer 62 respondenter att inte dela vidare inlägg gällande samhällsdiskussioner, de flesta av deras motiveringar går ut på att respondenterna försöker undvika konflikter och missförstånd. Vissa respondenter uttrycker även att de inte har energin att delta i samhällsdiskussioner då det inte bidrar till någon nytta. En användare på sociala medier kan skriva ett stycke som en annan användare

kan tolka annorlunda. Sonne & Erickson (2018) hävdar att känslor kan misstolkas på sociala medier, att avsändaren kan ha ett visst syfte med sitt inlägg medan publiken kan tolka det på ett annat sätt. Utifrån vår studie kunde vi se ett liknande mönster, då missförstånd lätt kan uppstå vid diskussion på sociala medier vilket leder det till en otrygg miljö att vara i och därför väljer många respondenter att inte dela ta i diskussioner på sociala medier, utifrån det kan vi förstå fördelen med att bevaka och moderera sociala medier som till exempel respondent nr. 30 skrev ovan. Missförstånd och konflikt kan även vara en orsak till varför 50% av respondenterna väljer att scrolla förbi inlägg om samhällsdiskussioner. Nedan är det vissa motiveringar studien fick in kring respondenter som väljer att inte delta och diskutera på sociala medier.

“Ibland kan folk bli sura så det går inte att uttrycka sig utan något påhopp”

(Respondent nr. 21)

“Finns för många dumma på sociala medier som tar saker på fel sätt. Även lätt att bli missförståd.”

(Respondent nr. 47)

“Om ämnena är politik, religion, hbtq osv delar jag aldrig eller skriver jag om mina åsikter då jag inte tycker att sociala medier är rätt forum för det. Det blir missförstånd, onyanserat och svart eller vitt. Många skriver korta avhuggna meningar, utan punkt eller kommatecken vilket gör att nästan allt kan tolkas på annat sätt än kanske ”skrivaren” menade.”

(Respondent nr. 83)

Respondenterna anser även att samhällsdiskussioner hellre bör diskuteras fysiskt runt fikabordet där en har större möjlighet att förklara vad en menar samt kunna lösa en konflikt eller missförstånd på ett bättre sätt. Då via ett öppet forum på sociala medier finns det en risk att utsätta sig själv för “troll” på nätet, det vill säga folk som endast vill skapa konflikter och bråk, detta är ännu ett hinder till varför respondenterna väljer att inte delta i liknande diskussioner.

“Möjligheten finns ju, men risken för förföljelse upplever jag som större om jag uttrycker åsikter på internet än "kring fikabordet". Inte minst eftersom internet-debatter som jag tar del av oftast är på Facebook, där min identitet är kopplad till min profil och jag inte kan kontrollera vem som läser mina kommentarer (på andras inlägg eller i grupper).”

(Respondent nr. 75)

“Jag gillar inte att dela samhällsproblem och uttrycka mina åsikter eftersom det finns risk för missförstånd, vilket kan innebära att folk får en fel bild av mig”

(Respondent nr. 94)

“Lite rädd för troll osv..”

(Respondent nr. 99)

Utöver det fick vi in svar kring källkritik på sociala medier, vilket är en väldigt viktig aspekt att ta hänsyn till via delning av information, då det är väldigt enkelt att falska nyheter kan spridas genom delning utan källkritik. Dock utifrån svaren studien fick in kan vi se att fåtal respondenter är redan medvetna om denna utmaning, till exempel motiveringarna nedan av respondent nr. 65 och 38.

“Jag delar de jag vet är källkritiskt och inte på hittat”

(Respondent nr.65)

“sociala medier, precis som alla medier, är ett spridande av information och där har alla ett ansvar att vara källkritisk och informations sökande. att uttrycka en åsikt online behöver oftast kunna styrkas med fakta. Om åsikten däremot är mot kreativa verk beror det ofta på hur en formulerar sig och vart åsikten har sin grund.”

(Respondent nr.38)

Utifrån tidigare forskning, svaren vi fick samt motiveringarna kan vi tydligt se att sociala medier inte är kanaler för endast underhållning utan kanaler för viktiga rörelser, diskussioner, jobberbjudande, bostadssökande, med mera. Utifrån motiveringarna vi fick in kan falska

nyheter bidra till onödiga konflikter samt diskussioner på sociala medier därför är det viktigt att ta hänsyn till vad man väljer att dela vidare. Därför är det viktigt att som användare ha källkritik i baktankarna när man delar vidare inlägg, genom att vara källkritisk kan man som användare minska spridningen av falska nyheter (Internetstiftelsen u.å, källkritik). Statens medieråd jobbar även med att uppmärksamma unga kring vikten av källkritik genom att lista hur man ska tänka källkritiskt, samt vilka nackdelar det finns utan källkritisk tänkande (Statens medieråd 2018).

5.3 Vidare forskning

Utifrån resultatet visade det sig att twitteranvändningen inte var så stor som vi uppfattade den att vara. Enligt Internetstiftelsen i Sverige i en sammanställning från 2018 så är det 22 % av alla internetanvändare i Sverige som använder sig av Twitter i jämförelse med Facebook som har 76 % och Instagram som har 60 % (Internetstiftelsen u.å, Sociala medier). Utifrån tidigare forskning kring ämnet som undersöktes fann vi många vetenskapliga artiklar och studier kring Twitter, vilket ledde till att vi uppfattade att Twitter var ett stort och populärt socialt medium med många användare men utifrån vår enkätundersökning fick vi in väldigt få svar från användare som använder sig av Twitter. Detta kan även undersökas vidare genom att utföra exakt samma studie i till exempel USA, där twitteranvändningen är som störst (Statista 2019) och sedan jämföra antal användare som använder sig av dessa medier. Det kan även jämföras vilka sorts motiveringar respondenterna lämnar, till exempel, varför användarna reagerar som de gör, detta för att kunna undersöka ifall det finns några kulturella skillnader beroende på vart man befinner sig samt hur dessa skillnader kan påverka hur användarna uttrycker sig och diskuterar samhällsdiskussioner på sociala medier. Derby (2013) hävdar att olika medier har olika syften och kan användas på olika sätt, en vidare undersökning kan även vara att studera varje media individuellt för att bland annat undersöka ifall olika sorts diskussioner diskuteras beroende på vilken social media en befinner sig på. Utifrån vår undersökning kan vi se att många användare använder både Facebook och Instagram detta kan även undersökas, ifall det finns ett samband mellan denna kombination och ifall det har med att göra att Facebook äger Instagram.

En fortsättning av denna studie kan även inkludera frågor ifall respondenterna är källkritiska när de delar inlägg på sociala medier, varför är de eller varför är de inte källkritiska? Som vi nämnde tidigare är vissa respondenter källkritiska dock är det väldigt få, genom att vara källkritisk samt ta hänsyn till vad som delas vidare har man möjlighet att förminska alla falska nyheter som sprids och skapar oro eller konflikter i samhället. Detta är ett populärt ämne som diskuteras idag, det ställs frågor kring hur en ska få in källkritik i skolan för att redan från en ung ålder lära sig vara källkritisk vilket är väldigt positivt. Att bemöta frågor som "Hur ska man vara källkritisk på sociala medier" kan eventuellt leda till att respondenterna har mer av en öppen och trygg miljö på sociala medier att diskutera aktuella samhällsproblem.

5.4 Trovärdighet och problemdiskussion

Under punkt 3.1 "Enkätundersökningen" presenterar vi hur datainsamlingen gick till, utifrån datainsamlingen baseras analysen samt diskussionen för denna kandidatuppsats. Vi anser att våra data är trovärdiga. Utifrån svaren vi har samlat in kan man se ett mönster för vissa svar och motiveringar, utifrån det anser vi att vi har uppnått teoretisk mättnad. Redan i början av undersökningen så kunde vi se ett mönster i svaren vi fick in, detta mönster förhöll sig under hela perioden då enkäten var öppen för svar. Den teoretiska mättnaden i förhållande till omständigheterna anser vi att vi uppnådde. Detta på grund av att de nya svaren vi fick in några dagar in i den perioden då enkäten var öppen inte bidrog till nya insikter.

Vissa av våra frågor kan tolkas subjektivt, till exempel fråga tre; "*Brukar du ofta se inlägg där någon eller några diskuterar ett samhällsproblem?*" Ordet *ofta* kan vara missledande för respondenter då varje respondent har en egen tolkning kring vad ordet "ofta" innebär. Fråga åtta; "*Upplever du att sociala medier har gett dig möjligheten att uttrycka dig fritt?*" är även subjektivt då respondenterna kan ha egna tolkningar kring vad "att uttrycka sig fritt" innebär. Trots det anser vi inte att detta påverkade datainsamlingen negativt då vi inkluderade en motiveringslåda där respondenterna kan utveckla sina svar. Ett annat problem vi märkte i efterhand är att fråga 7 i enkäten "*På fråga 6 så gjorde du ett val. Vad var den bakomliggande tanken bakom det valet? Det går att välja mer än en.*" där respondenterna hade möjlighet att välja svar från alternativen vi presenterade kan vara begränsade, då

svarsalternativen kanske inte passar alla respondenter. Dock har vi inkluderat med ett “annat” fält där respondenterna kan skriva egna svar för att balansera valmöjligheten.

I enkätundersökningen så valde vi att inte fråga efter respondenternas individuella ålder, utan vi valde att presentera sex olika åldersgrupper mellan åldern 13 och 60 plus. Detta gjorde vi eftersom vi ville garantera respondenternas anonymitet. Dock så innebär valet av åldersgrupperna att vi inte kunde kategorisera och koppla respondenternas åsikter till specifika åldrar. Utan åldersgrupperna var alldeles för breda. Därför valde vi i slutet att inte fokusera djupare på respondenternas åldersgrupper, då vi utifrån undersökningens resultat inte vet om respondenten i fråga är till exempel 13 eller 19. Resultatet blev helt enkelt alldeles för öppet och kunde inte begränsas till en specifik ålder.

6. Sammanfattning och slutsats

Denna studie var avsedd att undersöka hur olika individer reagerar när de ser inlägg på sociala medier där samhällsdiskussioner förekommer. Det var av intresse att undersöka hur användaren reagerade vid möten med samhällsdiskussioner på sociala medierna Facebook, Instagram och Twitter. Det vill säga scrollade hen vidare, kommenterade hen inlägget eller lämnade hen en gilla-markering? Utnyttjade dessa användare sin rätt till yttrandefrihet? Sociala medierna Facebook, Instagram och Twitter har setts som medier där det enkelt går att diskutera samhällsproblem och därmed öka medvetenhet kring viktiga problem och därför ville vi veta hur användarna faktiskt reagerar och hur villiga dessa användare är att delta i samhällsdiskussionerna.

Under analysdelen kom det fram att många användare upplever sociala medier som otrygga miljöer för att diskutera samhällsproblem. Anledningen till detta är på grund av de påhopp som sker när någon uttrycker en avvikande åsikt. En annan orsak för detta hinder är att respondenterna är oroliga över missförstånd som ska ske vid interaktioner med andra användare. En del användare skulle vilja dela med sig mer och diskutera samhällsproblem på sociala medier för att upplysa andra samt ta upp och uppmärksamma viktiga ämnen. De tycker även att sociala medier kan användas som plattformar för att diskutera samhällsproblem men väljer att inte göra det på grund av att det upplevs som en aggressiv miljö och istället undviker konflikter genom att inte delta. Andra användare delar

med sig men till en viss gräns då de anser att missförstånd lätt kan uppstå på sociala medier som leder till en otrygg miljö som även gör att vissa användare väljer att inte ta tiden att delta i liknande diskussioner och att dessa diskussioner inte leder till något positivt. Däremot anser dessa att det är viktigt att uppmärksamma de problem som upplevs i samhället. Majoriteten av användarna använder sig av så kallad "slacktivism".

Vår övergripande slutsats är att många användare upplever sociala medier som otrygga miljöer för att diskutera samhällsproblem. Medan många användare är villiga att dela med sig och diskutera samhällsproblem på sociala medier för att upplysa andra samt ta upp och uppmärksamma viktiga ämnen. Hela 90% av respondenterna väljer att vara passiva användare där en del endast gillar kommentarer och den andra delen scrollar vidare. Avslutningsvis kan studiens resultat ses som ett bidrag till en djupare förståelse av hur användarna reagerar på samhällsdiskussioner på sociala medier samt varför de gör det.

7. Referenser

Alvehus, J. (2013). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok*, 1. uppl. Liber, Stockholm.

Bavaresco, A. (2014). Epistemology of Social Networks, Public Opinion and Theory of Agenda. *Canadian Social Science*. 10, 11–19. DOI: 10.3968/5135

Bell, J. (2016). *Introduktion till forskningsmetodik*. Upplaga 5. Studentlitteratur.

De Choudhury, M., Sundaram, H. (2011). Why Do We Converse on Social Media?: An Analysis of Intrinsic and Extrinsic Network Factors, i: *Proceedings of the 3rd ACM SIGMM International Workshop on Social Media, WSM '11*. ACM, New York, NY, USA, ss. 53–58. <https://doi.org/10.1145/2072609.2072625>

Deepedition DigitalPR. (2013-06-17). Tillgänglig via <http://digitalpr.se/2013/06/17/vad-ar-en-hashtag/> Hämtad [2018-12-10]

Derby, K.L. (2013). Social media: multiple channels to capture multiple audiences, i: *Proceedings of the 2013 ACM Annual Conference on Special Interest Group on University and College Computing Services - SIGUCCS '13*. Presented at the the 2013 ACM annual conference, ACM Press, Chicago, Illinois, USA, ss. 159–162. <https://doi.org/10.1145/2504776.2504799>

Facebook. (2019). Vilka kan se mina inlägg när jag använder hashtags? Tillgänglig via: <https://www.facebook.com/help/134343280099148?helpref=search&sr=1&query=hashtags> Hämtad [2019-01-18]

Fang, A. (2017). Examining Information on Social Media: Topic Modelling, Trend Prediction and Community Classification, i: *Proceeding SIGIR '17 Proceedings of the 40th International ACM SIGIR Conference on Research and Development in Information Retrieval*, ss. 1377-1377. doi>10.1145/3077136.3084156

Han, K., Jang, J.Y., Lee, D. (2015). Exploring Tag-based Like Networks, i: *Proceedings of the 33rd Annual ACM Conference Extended Abstracts on Human Factors in Computing Systems - CHI EA '15*. ACM Press, Seoul, Republic of Korea, ss. 1941–1946.

<https://doi.org/10.1145/2702613.2732908>

Instagram, INC. (2018). How do I follow a hashtag? Tillgänglig via:

https://help.instagram.com/2003408499915301?helpref=hc_fnav Hämtad [2018-12-10]

Instagram, INC. (2018). Tips for parents? Tillgänglig via:

<https://help.instagram.com/154475974694511> Hämtad [2018-12-05]

Internetstiftelsen i Sverige. (u.å.)Varför källkritik på nätet?. Tillgänglig via:

<https://internetstiftelsen.se/guide/kallkritik-pa-internet/varfor-kallkritik-pa-natet/> Hämtad [2019-02-19]

Internetstiftelsen i Sverige. (u.å.) Sociala medier används allt mer. Tillgänglig via:

<https://2018.svenskarnaochinternet.se/sociala-medier/> Hämtad [2019-02-17]

Neubaum, G. (2016). *Monitoring and Expressing Opinions on Social Networking Sites – Empirical Investigations based on the Spiral of Silence Theory*. Doktorsavhandling. Universität Duisburg-Essen

Noelle-Neumann, E. (1974). The spiral of silence: A theory of public opinion. *Journal of Communication*, 24, ss. 43–51. doi:10.1111/j.1460-2466.1974.tb00367.x

Romero, D.M., Galuba, W., Asur, S., Huberman, B.A. (2011). Influence and passivity in social media, i: *Proceeding WWW '11 Proceedings of the 20th international conference companion on World wide web*. ss. 113-114. doi>10.1145/1963192.1963250

Rotman, D., Vieweg, S., Yardi, S., Chi, E., Preece, J., Shneiderman, B., Pirolli, P., Glaisyer, T. (2011). From slacktivism to activism: participatory culture in the age of social media, i:

Proceedings of the 2011 Annual Conference Extended Abstracts on Human Factors in Computing Systems - CHI EA '11. Presented at the the 2011 annual conference extended abstracts, ACM Press, Vancouver, BC, Canada, s. 819.

<https://doi.org/10.1145/1979742.1979543>

Sonne, J., Erickson, I. (2018). The Expression of Emotions on Instagram, i: *Proceedings of the 9th International Conference on Social Media and Society - SMSociety '18*. Presented at the the 9th International Conference, ACM Press, Copenhagen, Denmark, ss. 380–384.

<https://doi.org/10.1145/3217804.3217949>

Statista. (2019). Leading countries based on number of Twitter users as of January 2019 (in millions). Tillgänglig via:

<https://www.statista.com/statistics/242606/number-of-active-twitter-users-in-selected-countries/> Hämtad [2019-02-17]

Statens medieråd. (2018). Källkritik — en utmaning. Tillgänglig via:

<https://statensmedierad.se/larommedier/kallkritikvemvadvarfor/kallkritikenutmaning.422.html>
Hämtad [2019-02-19]

Sun, J., Tang, J. (2013). Models and algorithms for social influence analysis, i: *Proceedings of the Sixth ACM International Conference on Web Search and Data Mining - WSDM '13*. Presented at the the sixth ACM international conference, ACM Press, Rome, Italy, s. 775.

<https://doi.org/10.1145/2433396.2433497>

SurveyMonkey. (2019). Tillgänglig via: <https://sv.surveymonkey.com/> Hämtad [2019-01-18]

Tang, J., Wu, S., Sun, J., (2013). Confluence: conformity influence in large social networks, i: *Proceedings of the 19th ACM SIGKDD International Conference on Knowledge Discovery and Data Mining - KDD '13*. Presented at the the 19th ACM SIGKDD international conference, ACM Press, Chicago, Illinois, USA, s. 347.

<https://doi.org/10.1145/2487575.2487691>

Twitter, Inc. (2019). How to use hashtags. Tillgänglig via:

<https://help.twitter.com/en/using-twitter/how-to-use-hashtags> Hämtad [2019-01-18]

Yang, G. (2016). Narrative Agency in Hashtag Activism: The Case of #BlackLivesMatter.

Media Communication, 4, ss. 13–17. <https://doi.org/10.17645/mac.v4i4.692>

8. Bilagor

Bilaga 1

Denna enkät är gjord av två studenter som studerar IT, medier och design på Södertörns Högskola. Vi skriver just nu vår C-uppsats som handlar om att uttrycka åsikter på sociala medier. Syftet med enkäten är att förstå individens roll på sociala medier och därför är dina svar viktiga för oss!

Enkäten uppskattas ta max 10 minuter. Alla deltagare förblir anonyma. Alla uppgifter som kommer oss till del kommer behandlas så att obehöriga inte kan ta del av dem. När uppsatsen är klar och godkänd så kommer all insamlad data att raderas.

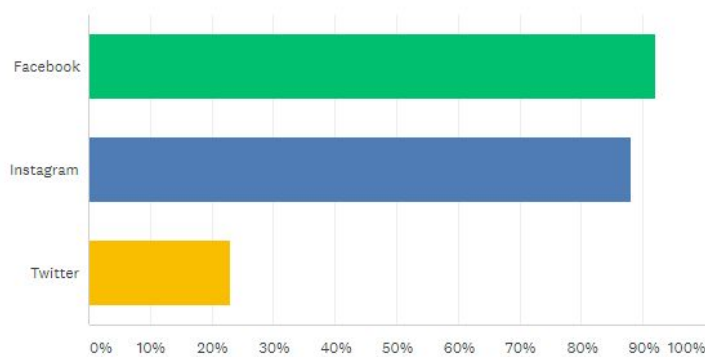
Tack för att du deltar!

Bilaga 2

F1

Vilka av dessa sociala medier använder du dig av?

Answered: 100 Skipped: 0

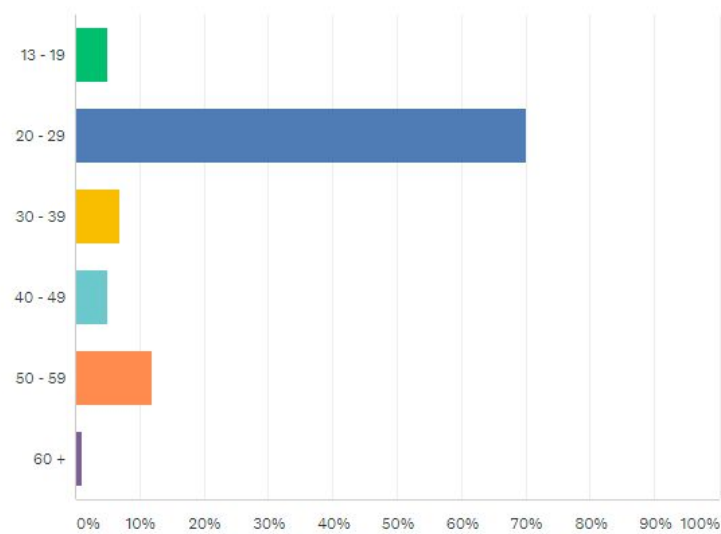
SVARSVAL	SVAR
Facebook	92,00% 92
Instagram	88,00% 88
Twitter	23,00% 23
Totalt antal svarande: 100	

Bilaga 3

F2

Hur gammal är du?

Answered: 100 Skipped: 0

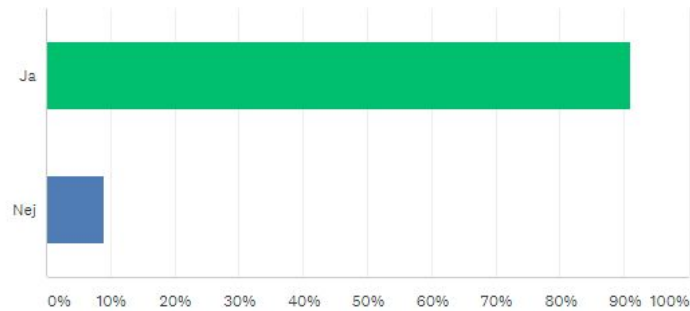
SVARSVAL	SVAR
▼ 13 - 19	5,00% 5
▼ 20 - 29	70,00% 70
▼ 30 - 39	7,00% 7
▼ 40 - 49	5,00% 5
▼ 50 - 59	12,00% 12
▼ 60 +	1,00% 1
TOTALT	100

Bilaga 4

F3

Brukar du ofta se inlägg där någon eller några diskuterar ett samhällsproblem?

Answered: 100 Skipped: 0

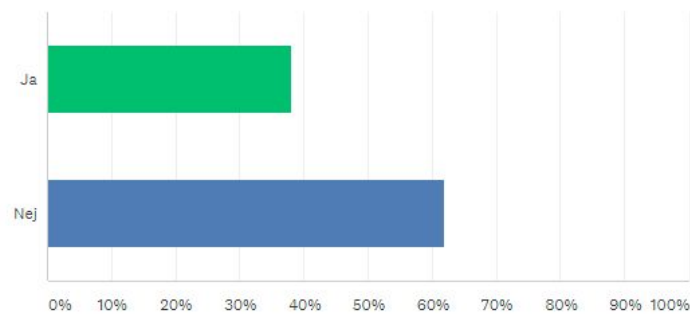
SVARSVAL	SVAR	
Ja	91,00%	91
Nej	9,00%	9
TOTALT		100

Bilaga 5

F4

Brukar du dela inlägg där du uttrycker dina åsikter inom ett ämne?

Answered: 100 Skipped: 0

SVARSVAL	SVAR	
Ja	38,00%	38
Nej	62,00%	62
TOTALT		100

Kommentarer (74)

Diskussionerna brukar inte leda någonstans, man blir bara upprörd pga folk bryr sig mest om känslolargument

2018-12-03 10:41

Lite rädd för troll osv..

2018-12-03 09:42

Jag är inte speciellt aktiv med att dela saker och ting. Använder mer mina sociala medier för att vara uppdaterad på omvärlden, bekanta osv. Delar eller lägger upp någonting kanske 1-3 ggr per år

2018-12-03 09:42

Ibland för att stärka den åsikten.

2018-12-01 13:33

Brukar inte dela så mycket åsikter på sociala medier för de lätt kan misstolkas i text

2018-11-30 20:56

Jag gillar inte att dela samhällsproblem och uttrycka mina åsikter eftersom det finns risk för missförstånd, vilket kan innebära att folk får en fel bild av mig

2018-11-30 08:39

Kag delar det som berör mig starkt i stunden - endast samhälls och miljöproblem. Själva åsikterna uttrycker jag kanske inte superstarkt, men jag tycker att vissa saker är viktiga att dela för att upplysa människor och för att göra information tillgänglig.

2018-11-29 09:22

För att folk är för känsliga för att jag tycker annorlunda 2018-11-28 19:37

jag är mer bekväm med att bara gilla kommentarer eller inlägg istället i privata/slutna separatistiska grupper. T.ex. bara kvinnor/ icke binära,

2018-11-27 22:31

ingen vill diskutera på nätet flesta vill bara höra sina egna åsikter från andra.

2018-11-27 20:15

Ibland när jag känner mig engagerad av ämnet

2018-11-27 19:12

Vet ofta inte källan

2018-11-27 18:30

Vill gärna dela med mig av sånt jag anser är viktigt

2018-11-27 17:55

Om ämnena är politik, religion, hbtq osv delar jag aldrig eller skriver jag om mina åsikter då jag inte tycker att sociala medier är rätt forum för det. Det blir missförstånd, onyanserat och svart eller vitt. Många skriver korta avhuggna meningar, utan punkt eller kommatecken vilket gör att nästan allt kan tolkas på annat sätt än kanske "skrivaren" menade.

2018-11-27 16:27

Jag brukar inte men om det är ngt ämne som jag verkligen brinner för så delar jag

2018-11-27 16:29

Jag undviker debatt

2018-11-27 15:39

Känner inte behov att dela med mig av det på internet, gör det irl och privat

2018-11-27 14:53

Det är för få som är medvetna om hur skevt samhället är, och hur stora klyftor vi har. Detta måste uppmärksammas så samhället slutar gynna överklassen.

2018-11-27 13:16

Tycker det är viktigt och ett bra sätt att eventuellt påverka.

2018-11-27 13:51

Om ämnet är tillräckligt viktigt för mig kan jag dela det på min sida.

2018-11-27 12:45

För att få andra att tänka till kring ämnena jag bryr mig om. Kanske för att normalisera mina åsikter något. Inte minst för att motverka normaliseringen av sådant jag ser som negativt (rasism, homofobi, kapitalism, etc.)

2018-11-27 13:23

Är för det mesta försiktig med politiska eller ideologiska prisutdelningar.

2018-11-27 12:03

Sällan (men det har hänt). För att det så lätt uppstår missförstånd om man inte kan prata vidare. Och för att allt registreras.

2018-11-27 10:12

Kan dela inlägg som jag tycker berör miljöproblem eller rasism. Tänker att har jag tur läser någon spm känner mig detta och börjar tänka efter.

2018-11-27 08:58

Jag delar nästan inget och mina politiska åsikter är privata.

2018-11-27 07:23

Man blir lätt attackerad när man har en annan åsikt än majoriteten.

2018-11-27 06:54

Vill informera andra om viktiga fakta.

2018-11-27 06:27

Jag tycker inte det är så viktigt att andra ska behöva veta vad jag tycker, inte på fb i alla fall. Fb för mig är mer bara scrolla än att delta.

2018-11-26 22:26

Jag föredrar att hålla mina åsikter inom min vänskaps krets och familj

2018-11-26 23:21

Jag delar de jag vet är källkritiskt och inte på hittat
2018-11-26 21:41

Skriver hellre egna.
2018-11-26 21:15

Finns ingen anledning att försöka vara seriös på internet
2018-11-26 21:04

För att andra ska se inlägget
2018-11-26 21:46

Brukar ej skriva/dela på internet
2018-11-26 21:27

eftersom att jag tycker att ämnen så som dessa är viktiga att diskuteras.
2018-11-26 21:09

Samhället är för känslig för åsikter.
2018-11-26 19:51

Känns viktigt att dela upplysande inlägg om minoriteter som inte kommer igenom stormedia.
2018-11-26 20:14

Jag själv är dålig på att dela eller publicera inlägg på sociala medier.
2018-11-26 19:03

Man måste göra sitt för att upplysa.
2018-11-26 19:58

Man ska ej diskutera något med människor som tänker som en "fyrkant" alltså där de inte kan ge o ta, se perspektiv, förstå o sätta sig in i annans syn på saker
2018-11-26 18:36

Finns för många dumma på sociala medier som tar saker på fel sätt. Även lätt att bli missförståd.
2018-11-26 18:22

Händer kanske någon gång på Facebook
2018-11-26 19:17

Jag håller med oftast vad som skrivs men deltar ej i diskussion
2018-11-26 17:49

Har tidigare gjort det, slutat med det nu.
2018-11-26 18:03

Men sällan. För diskussion
2018-11-26 16:58

Om det verkligen är något jag reagerar på (positivt som negativt) så händer det.

2018-11-26 16:33

Om jag har en stark åsikt jag vill dela med mig av så skriver jag själv om den.

2018-11-26 16:18

Jag tycker det är viktigt att dela vidare information för att få en nyanserad och faktabaserad diskussion.

2018-11-26 16:39

För upplysning

2018-11-26 15:38

För att det är viktigt med en diskussioner och få allas åsikter

2018-11-26 16:37

Händer i bland. Gör detta när det är något viktigt och utmanar mina vänner möjliga politiska vinkling för att de ska se att de har fel eller i alla fall inte 100% rätt.

2018-11-26 15:24

Vill inte skapa egen debatt, stödjer hellre någon annan

2018-11-26 15:08

Jag uttrycker sällan mina egna åsikter men delar artiklar, inlägg, klipp etc som har tydliga ståndpunkter

2018-11-26 14:59

Vad jag tycker och känner är min ensak. Mina vänner ska inte bli besvärade.

2018-11-26 14:20

Det händer men oftast så orkar jag inte.

2018-11-26 13:37

Ibland kan folk bli sura så det går inte att uttrycka sig utan något påhopp

2018-11-26 12:50

Är så sällan jag uttrycker mina åsikter på Facebook

2018-11-26 12:46

För att andra ska få en tankeställare :)

2018-11-26 12:17

Sprida budskapet

2018-11-26 12:17

För att kanske få andra att ändra sin åsikt

2018-11-26 12:09

Gillar inte att dela med mig av tankar och åsikter på sociala medier

2018-11-26 12:07

För att det ibland känns angeläget att kommentera på olika händelser eller ämnen både i solipsitiskt syfte och för att övertyga andra.

2018-11-26 11:53

vill inte använda sociala medier för visa åsikter

2018-11-26 11:40

Orkar inte

2018-11-26 11:38

Hålla de egna kanalerna "proffsiga"

2018-11-26 11:11

Vill inte att mina nära och kära ska behöva höra om mina politiska, samhälliga och sociala åsikter. Sociala medier, för mig, är för lättare samtalsämnen (t.ex. Söta kattvideor) eller vardaglig information (t.ex. Vad min mor åt till middag igår).

2018-11-26 11:03

Ibland, mest för att visa mitt/olika perspektiv på frågor

2018-11-26 11:03

Vill uppmärksamma samhällsproblem

2018-11-26 10:56

Anser att det inte kommer göra någon skillnad förutom att starta onödiga diskussioner på mina kommentarsfält.

2018-11-26 10:55

Vill uppmärksamma samhällsproblem

2018-11-26 10:40

Det är viktigt att alla blir hörda

2018-11-26 10:33

Gillar inte att dela med mig av mina åsikter till stora grupper

2018-11-26 10:30

För att undvika missförstånd och konflikter.

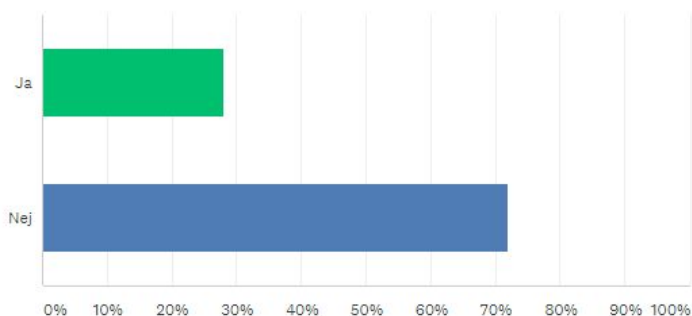
2018-11-23 12:48

Bilaga 6

F5

Brukar du kommentera inlägg där du uttrycker dina åsikter inom ett ämne?

Answered: 100 Skipped: 0

SVARSVAL	SVAR	
Ja	28,00%	28
Nej	72,00%	72
TOTALT		100

Kommentarer (58)

Återigen så pallar jag inte troll

2018-12-03 08:42

Njaa, ytterst sällan kommenterar jag saker. Främst för att jag inte känner jag har orken eller tiden att sitta och argumentera med sånna som vägrar förstå eller tänka på ett annat sätt

2018-12-03 08:42

Ibland för att stötta någon som tycker samma.

2018-12-01 13:33

För de känns orelevant att meddela hela världen vad jag tycker

2018-11-30 20:56

Fakta och debatt är dörren till mer kunskap

2018-11-30 11:07

På grund av, läs svar på fråga 4

2018-11-30 08:39

Folk betar sig inte som folk på sociala medier. Tänker inte rationella. Och är inte öppna att ändra sina åsikter. De gömmer sig bakom skärmarna. Därför tar jag avstånd från att ens lägga mig i debatterna.

2018-11-29 10:11

En debatt/diskussion över nätet kan ofta misstolkas och leda till "extrema diskussioner" där det kanske inte är lägligt att uttrycka sig så starkt om något som man lätt kan ha misstolkat eller inte förstår att andra människor kan ha olika åsikter

2018-11-29 09:22

För att folk är för känsliga för att jag tycker annorlunda

2018-11-28 19:37

jag är ganska privat av mig.

2018-11-27 21:31

samma svar

2018-11-27 20:15

Händer

2018-11-27 18:12

Svårt att formulera sig kort utan missförstånd

2018-11-27 17:30

Till exempel för att väga upp för hatiska kommentarer

2018-11-27 16:55

Se föregående motivering. Alltför många inlägg går från att ha varit positiva inlägg till att sluta med hat, fult ordspråk, hot osv.

2018-11-27 16:27

Tycker det är svårt med debatter som ofta blir polariserade och inte lyder inom

"generositetsprincipen" dvs att vilja förstå någons ståndpunkt utan bara vilja hamra in sin egen.

2018-11-27 14:39

Samma svar som förra frågan

2018-11-27 12:51

Förutsatt att jag har tid vill jag gärna uttrycka min åsikt om det är något ämne som är viktigt för mig.

2018-11-27 12:45

Samma som ovan; göra min åsikt hörd. Det är farligt när bara negativa åsikter syns kring ett ämne, vilket är en taktik extremhögern ofta använder sig av.

2018-11-27 12:23

Försöker vara återhållsam med åsikter. Kommenterar och delar mer neutrala ämnen.

2018-11-27 12:03

Sällan. Av samma skäl som ovan.

2018-11-27 09:12

Brukar inte orka diskutera, kanske gillar nån kommentar eller så.

2018-11-27 07:58

Mina åsikter är privata.

2018-11-27 07:23

Av samma anledning som ovan, vill inte skapa onödigt tjafsande/drama.
2018-11-27 06:54

Fakta med kommentarer är ett bra sätt att få människor att se saker ur fler perspektiv.
2018-11-27 06:27

Roligare att läsa andras kommentarer än att hoppa in i det själv. Många diskussioner spårar också eller hakar upp sig på fel sak, och då tappar det allt värde.
2018-11-26 22:26

Det ger mig inget.
2018-11-26 21:15

Jag känner inte att det behövs då det finns andra som kommenterar redan
2018-11-26 20:46

Finner det endast intressant att läsa!
2018-11-26 20:27

För att människor kan oftast inte ta emot andra åsikter än sin egna.
2018-11-26 19:51

Sällan jag kommenterar om inlägget inte har med mig att göra eller vänner.
2018-11-26 19:03

Vill ej starta en diskussion med människor på sociala medier, det leder aldrig till något.
2018-11-26 18:22

Tycker att det är onödigt då det sällan leder till att någon tar till sig.
2018-11-26 18:17

samma anledning som innan
2018-11-26 17:49

Slutat. Tar mkt tid
2018-11-26 17:03

Försök till att göra galningar mindre galna
2018-11-26 16:58

Väldigt sällan, men ibland kan det hända.
2018-11-26 16:33

Jag måste veta att det som står stämmer innan jag ger mig in i en diskussion, vilket jag oftast inte tar mig tid till.
2018-11-26 16:18

Jag är inte super duktig på att uttrycka mig när det gäller ämnen jag berörs men det händer ibland att jag har rätt källor för att styrka mina påståenden och då känner jag mig mer bekväm att kommentera.
2018-11-26 15:39

Ofta för att säga emot rasistiska eller sexistiska påståenden. Även för att ställa mig bakom de som står upp mot rasism och sexism men då får möta hat
2018-11-26 15:38

Ibland. För dra uppmärksamhet till problemet.
2018-11-26 14:24

Jag tycker inte om att diskutera på Facebook. Det blir ofta otrevligt och inte konstruktiva debatter
2018-11-26 13:59

Om jag har en stark åsikt om något kan jag kommentera det
2018-11-26 13:20

Jag brukar oftast bara läsa och sen diskutera med personer ansikte mot ansikte.
2018-11-26 12:37

Finns redan personer som stödjer det jag vill uttrycka och då räcker det med en like
2018-11-26 11:50

Har ingen lust
2018-11-26 11:46

Kanske nån lyssnar och ändrar åsikt?
2018-11-26 11:09

Som jag svarat innan, tycker det är som att prata med en vägg genom sociala medier
2018-11-26 11:07

Det är sällan det känns produktivt.
2018-11-26 10:53

Undviker långa diskussioner
2018-11-26 10:38

Inte värt att ta fajter på sociala medier. För många troll.
2018-11-26 11:11

Om området eller ämnet är tillräckligt viktigt, ja. Men även då är det väldigt ovanligt. Och åsikterna kan gälla mina tankar om en specifik bok eller film. Absolut inte politik eller religion etc.
2018-11-26 11:03

Som ovan, viktigt att uppmärksamma samhällsproblem
2018-11-26 10:56

Har inte energi att kämpa emot människor via kommentarer.
2018-11-26 10:55

Som ovan, viktigt att uppmärksamma samhällsproblem

2018-11-26 10:40

Det är viktigt att säga vad man tycker

2018-11-26 10:33

Jag orkar inte lägga ner tid på det

2018-11-26 10:30

Undviker att ge mig in i en diskussion utan tillräckligt med kunskap och information.

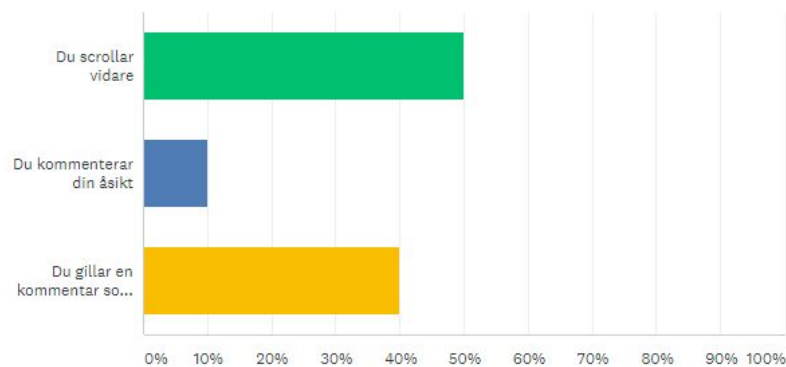
2018-11-23 12:48

Bilaga 7

F6

Du ser ett inlägg på ett socialt nätverk där någon uttrycker en åsikt och förmedlar ett budskap som du inte håller med om, vad gör du oftast i en sådan situation?

Answered: 100 Skipped: 0

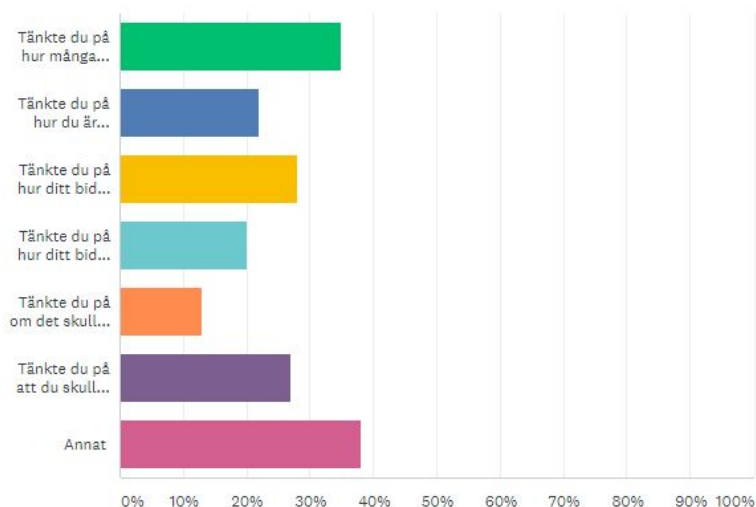
SVARSVAL	SVAR
▼ Du scrollar vidare	50,00% 50
▼ Du kommenterar din åsikt	10,00% 10
▼ Du gillar en kommentar som uttrycker din åsikt	40,00% 40
TOTALT	100

Bilaga 8

F7

På fråga 6 så gjorde du ett val. Vad var den bakomliggande tanken bakom det valet? Det går att välja mer än en.

Answered: 100 Skipped: 0

SVARSVAL	SVAR
▼ Tänkte du på hur många personer som har tillgång till diskussionen och kunde se ditt bidrag till ämnet?	35,00% 35
▼ Tänkte du på hur du är relaterad till de personer som kunde se ditt bidrag till ämnet?	22,00% 22
▼ Tänkte du på hur ditt bidrag skulle framstå i diskussionen?	28,00% 28
▼ Tänkte du på hur ditt bidrag skulle kunna spåras tillbaka till din identitet?	20,00% 20
▼ Tänkte du på om det skulle vara enkelt eller svårt att lämna situationen?	13,00% 13
▼ Tänkte du på att du skulle kunna förutse svaren du skulle få?	27,00% 27
▼ Annat	Svar 38,00% 38
Totalt antal svarande: 100	

Annat (38)

Ogillar att uttrycka åsikter på öppna nätverk, föredrar diskussioner irl
2018-11-30 21:56

Det är oftast för att faktarätta någon som inte har koll på sina källor.
2018-11-28 21:59

Orkar inte med att folk svarar på min kommentar, så jag kommenterar inte
2018-11-28 20:37

Samma som fråga 5 dvs svårt att formulera sig kort utan att missförstås
2018-11-27 18:30

Jag delger mina åsikter när jag träffar och möter människor i verkliga livet. Jag är inte rädd för att delge mina åsikter på sociala medier utan är mer trött på att det mesta som skrivs på något sätt alltid förvandlas till det negativa med hat, hot och en nedvärderande ton.

2018-11-27 17:27

Väldigt konstig fråga - jag förstod inte riktigt.

2018-11-27 15:39

Tänkte att mitt gillning får den kommentaren att bli mer synlig för andra

2018-11-27 14:53

Ibland är faktaresistensen uppenbar, då har man inget val annat än att ignorera. Annars kan man försöka argumentera för sin sak. Detta går sällan (oftast får man personliga påhopp till svar), men alla försök att informera befolkningen är värda.

2018-11-27 14:16

Jag vill helst ha något "vettigt" att tillföra till diskussionen, o inte bara kasta skräp på varandra-

2018-11-27 13:45

Jag uppfattar det som svårt att ha en diskussion i de forumen. Blir oftast mest tyckanden. Jag minns inte senast det hände. Troligen för att jag har ett rätt snävt nätverk.

2018-11-27 10:12

Om den personen har en åsikt som jag inte håller med om men hen har delat på sin sida så behöver jag inte lägga mig i, men däremot så kan jag gilla nåns motkommentar bara för att visa att man inte håller med och stöttar dom som har orken att kommentera emot.

2018-11-27 08:58

Är ej intresserad av att konstant uttrycka mina åsikter (anser de privata), jag anser inte att jag ska behöva "predika" till mina vänner som ser vad jag skriver hela tiden. Jag är okej med att man har olika åsikter och jag känner inget behov att konstant behöva förändra andra personers åsikter.

2018-11-27 08:23

Använder ofta min rättighet att ha en åsikt samt vill informera/påverka andra.

2018-11-27 07:27

Inte ute efter att diskutera saker på sociala medier, jag vill bara scrolla och se vad som händer.

2018-11-26 23:26

Vad får jag ut av att dela min åsikt på nätet?

2018-11-26 22:04

Jag vill inte uttrycka mina åsikter oavsett.

2018-11-26 20:51

Det känns som slöseri med tid att ge sig in i diskussioner på sociala medier. Det blir ofta personliga påhopp istället för en saklig diskussion. I verkliga livet gör inte folk personliga påhopp. Tror att folk glömmer bort att det faktiskt sitter en person bakom användaren de just kallade idiot.

2018-11-26 20:18

Om det är något som jag inte håller med om så brukar jag bara låta dem som tycker den åsikten fortsätta göra det, känner inte riktigt att det är mitt jobb att få andra att tycka som mig och ser helst att folk får tycka som dem vill till en viss gräns.

2018-11-26 20:03

Jag brukar läsa tråden men sen inte välja att kommentera för att jag inte orkar med en diskussion.

2018-11-26 19:42

Vill ej starta en diskussion på sociala medier, du kommer aldrig kunna vända deras åsikt över en kommentar.

2018-11-26 19:22

Gillar inte att kommentera och därför vill jag ändå visa min stöttning genom att gilla någon annans kommentar där jag håller med.

2018-11-26 19:17

Orkar inte ta del

2018-11-26 18:49

Har ett arbete som innebär att jag behöver förhålla mig neutral

2018-11-26 18:03

Oftast kommer man ingenstans i den typen av diskussioner som uppstår i sociala medier & för mig känns det bara tidsförödande att argumentera. Gör det hellre IRL.

2018-11-26 17:33

Vikten av att det vi tillåter får fortgå

2018-11-26 16:38

Det är lite olika, ibland uttrycker jag min åsikt men om det redan är en infekterad debatt står jag numera över

2018-11-26 16:37

Det är dumt att ge sig in i diskussioner på Internet

2018-11-26 15:30

Ofta tänker jag att jag kommer vara den enda i den diskussionen som tycker annat och det händer att det är en facebookvän som jag inte känner så bra längre. Detta gör att jag inte vill komma tillbaka från ingenstans och liksom hata på deras åsikter, även om de kan vara märkliga åsikter (enligt mig).

2018-11-26 15:24

Är inte bra på att uttrycka mig själv, så jag tycker det är lättare att bara gilla en kommentar som någon annan har skrivit och som jag kan relatera till. Samt en kommentar som reflekterar vad jag känner inför ämnet.

2018-11-26 14:45

Ingen baktanke!

2018-11-26 14:45

Generellt så har det jag tycker redan blivit skrivet av andra. Om det inte har det kan jag tänkas kommentera, men ser inte poängen i att bara upprepa samma saker.

2018-11-26 13:37

Inte så bra på att formulera mig

2018-11-26 12:46

Konflikträdd

2018-11-26 12:17

Det är tröttsamt och sällan produktivt med diskussioner på sociala medier.

2018-11-26 11:53

-

2018-11-26 11:34

Ingenting förbättras av att tjafsa på sociala medier... Kan lika gärna gilla en kommentar jag håller med om och gå vidare.

2018-11-26 11:03

Jag tänkte på att jag måste få uttrycka mig hur jag vill

2018-11-26 10:33

Jag undviker att sätta mig eller någon annan i en situation där man i efterhand kanske ångrar sig över det man skrivit.

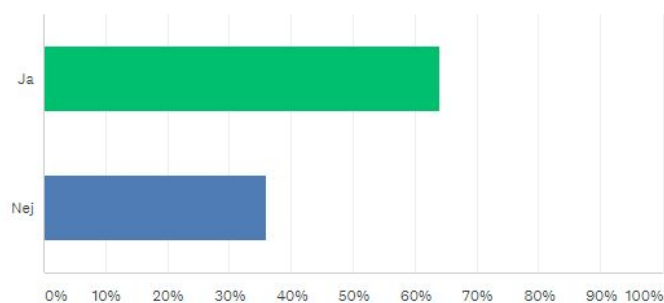
2018-11-23 12:48

Bilaga 9

F8

Upplever du att sociala medier har gett dig möjligheten att uttrycka dig fritt?

Answered: 100 Skipped: 0

SVARSVAL	SVAR	
Ja	64,00%	64
Nej	36,00%	36
TOTALT		100

Kommentarer (55)

Nej. Du kan dela dina åsikter men går fort innan folk hoppar på en oavsett vad det handlar om.

2018-12-03 09:42

På gott och ont verkligen! Jag känner inte att jag uttrycker mig fritt på sociala medier men det är ju ett val jag har gjort. Jag har däremot bekanta som mer än gärna uttrycker sina åsikter, ofta utan att tänka på vad dem skriver eller ens ta reda på grundläggande fakta innan dem postar. Enligt min åsikt ska man bara dela/skriva inlägg om man vet bakgrunden till det hela. Kan se saker ur olika synvinklar, vara beredd på att diskutera saker och ting.

2018-12-03 09:42

Man får inte ha vilken åsikt som helst. Har man en åsikt är det fel på en.

2018-12-01 14:33

Dock anser jag att det är orelevant att dela alla sina åsikter online och att man borde agera i situationer på samma sätt oavsett "verkligheten" eller bakom en skärm

2018-11-30 21:56

Det är en kreativ plattform som blir fri eftersom att ingen kan säga till mig vad jag kan posta och inte. Deras kan dock ofta leda till negativa följder

2018-11-29 10:22

För att folk är för känsliga för att jag tycker annorlunda

2018-11-28 20:37

personligen brukar jag bli obekvämt av att känna mig dömd p.g.a. de åsikter/tankar man har eftersom jag bl.a. har arbetskollegor som följare/ "vänner"

2018-11-27 22:31

Kan skriva vad jag vill

2018-11-27 19:12

Varken eller

2018-11-27 18:30

Jag tänker mycket på vad jag skriver och vill inte säga allt

2018-11-27 17:55

Se föregående svar. Det jag verkligen ogillar är att många far dig friheten att uttrycka precis allt i sociala medier, hela tiden. Jag tycker att fler borde fundera på om hat och hot, fula ord och nedvärdering är rätt sätt att bidra till en bättre värld. Blir din värld bättre genom att du sprider hat till grannen på nätet!

2018-11-27 17:27

Både ja och nej

2018-11-27 14:53

Denna möjlighet står skriven i grundlagen. Sociala medier har om något gjort att man hamnar i sin "åsiktsbubbla" med ytterst få oliksinnade. Plus att Facebook et.c. spårar dina intressen och bara visar dig reklam/artiklar/et.c. som stämmer överens med din världsbild.

2018-11-27 14:16

Jag uttrycker mig någorlunda väl och har inte direkt kontroversiella åsikter.

2018-11-27 13:45

Möjligheten finns ju, men risken för förföljelse upplever jag som större om jag uttrycker åsikter på internet än "kring fikabordet". Inte minst eftersom internet-debatter som jag tar del av oftast är på Facebook, där min identitet är kopplad till min profil och jag inte kan kontrollera vem som läser mina kommentarer (på andras inlägg eller i grupper).

2018-11-27 13:23

Möjlighet ja, det står mig fritt att säga det mesta jag kan tänkas vilja. Men jag har ingen lust.

2018-11-27 10:12

Folk är så lättkränkta, överanalyserande och dryga haha

2018-11-27 08:58

Du kan uttrycka dig fritt med villkoret att du kan hållas till de du uttrycker dig.

2018-11-27 08:23

I dagens samhälle så blir man hatad/mobbad om man inte tycker som andra, för majoriteten av personer kan ju inte ha fel.

2018-11-27 07:54

SM är en stor framgång för yttrandefrihet, om det används på rätt sätt. Finns dock för mycket kränkningar och avigsidor. Borde regleras av staten.

2018-11-27 07:27

Man kan skriva vad man vill mer eller mindre, och finns alltid någon som läser.

2018-11-26 23:26

Men jag gör de ej

2018-11-26 22:41

Kan uttrycka mig fritt utan sociala medier

2018-11-26 22:04

De finns inget som stoppar en från att skriva och lägga upp det man vill därför känner jag att jag kan uttrycka mig fritt.

2018-11-26 21:46

Inte för mig men generellt så ja

2018-11-26 21:27

Ja, för de flesta använder dessa plattformar, vilket innebär att man hörs och syns överallt.

2018-11-26 20:51

Både och. Visst kan jag uttrycka mig men jag väljer att inte göra det. Som jag skrev i tidigare fråga så är risken för personliga påhopp för stor. Finns så många exempel där t ex offentliga personer uttrycker sina åsikter och istället för att folk endast säger sin åsikt tillbaka så gör de personliga påhopp och till och med hotar.

2018-11-26 20:18

Absolut men det betyder inte att jag gör det, känner inte riktigt att jag behöver uttrycka mig så mycket, speciellt inte på sociala medier.

2018-11-26 20:03

Du kan säga vad du vill, tricket är att få någon att lyssna.

2018-11-26 19:58

Nja, det finns fortfarande en gräns. Folk kommer döma en

2018-11-26 19:42

Jag använder det endast för att hålla kontakten, skapa evenemang och ha koll på vad som händer i staden. Läger jag upp något är det med försiktighet.

2018-11-26 19:22

Men gillar inte uttrycka mig för bekanta. Speciellt på sociala medier.

2018-11-26 19:17

ja tycker att den har gett mig och andra möjligheten men sen är det inte alla som utnyttjar detta

2018-11-26 18:49

Ibland ja, ibland inte

2018-11-26 18:03

Jag som inte har särskilt extrema åsikter har aldrig fått något inlägg borttaget eller liknande.

2018-11-26 17:33

Det är enkelt att sprida sin åsikt till många, snabbt.

2018-11-26 17:18

sociala medier, precis som alla medier, är ett spridande av information och där har alla ett ansvar att vara källkritisk och informations sökande. att uttrycka en åsikt online behöver oftast kunna styrkas med fakta. Om åsikten däremot är mot kreativa verk beror det ofta på hur en formulerar sig och vart åsikten har sin grund.

2018-11-26 16:39

Jag har alltid uttryckt mig fritt, sociala medier ökade bara antalet kanaler inte möjligheten för mig att uttrycka mig

2018-11-26 16:38

Ja och nej, ibland får man för mycket onyanserad kommentarer tillbaka så det känns inte riktigt värt att uttrycka sin åsikt ibland

2018-11-26 16:37

Delvis. Vågar inte uttrycka allt utan gillar typ saker jag håller med om.

2018-11-26 15:24

Både ja och nej, ingen skillnad från förr

2018-11-26 14:59

När man har sociala medier har man även en större plattform att utrycka sig och med det även en större publik som tittar. Vilket gör att jag blir mer försagd med hur jag uttrycker mig gentemot en mindre grupp.

2018-11-26 14:45

Ja men nej. Jag kan uttrycka mig fritt men vissa personer i min omgivning kan bli aggressiva på mitt svar

2018-11-26 14:20

Inte mer än på riktigt. Sociala medier kräver nästan mer eftertanke innan man uttrycker sig eftersom kommentarerna kan leva kvar för evigt.

2018-11-26 13:37

Jag kan egentligen säga precis vad jag vill på sociala medier men på grund av folk som är så toxic över vad som är rätt och fel så ger det inte mig rätten längre

2018-11-26 12:50

Kan uttrycka mig fritt i det verkliga livet

2018-11-26 12:07

För att andra människor ser vem som gör det och du måste förhålla dig till hur du uppfattas.

2018-11-26 11:53

Diskussioner via internet hjälper sällan

2018-11-26 11:38

Pga vilka konsekvenser det kan få. Tex har jag tidigare blivit uthängd på nätet av nationalsocialister när jag volontärade bland flyktingar.

2018-11-26 11:11

Ja, jag kan kommentera, dela och säga vad jag vill. Men samtidigt begränsas min frihet av att alla mina vänner kan se det jag säger. Precis som i verkligheten så bryr jag mig om vad andra tycker och känner.

2018-11-26 11:03

Jag får världs själv vad jag vill/ibte vill lägga upp

2018-11-26 11:03

En plattform där alla får uttrycka sig

2018-11-26 10:56

En plattform där alla får uttrycka sig

2018-11-26 10:40

Jag kan uttrycka mig hur jag vill utan att behöva gå igenom något annat till exempel en nyhetskanal eller en tidning

2018-11-26 10:33

Det har gett upphov till en plattform där alla har rätt att uttrycka sig och att inte behöva gå genom konventionella medier

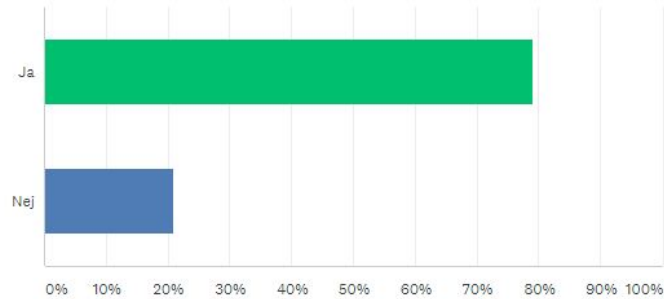
2018-11-26 10:30

Bilaga 10

F9

Upplever du att sociala medier kan användas som plattformar för att diskutera samhällsproblem?

Answered: 100 Skipped: 0

SVARSVAL	SVAR
Ja	79,00% 79
Nej	21,00% 21
TOTALT	100

Kommentarer (57)

För det når ut till mer människor som oftast inte är politiskt aktiva. Problemet är källkritik dock
2018-12-03 10:41

Det når ut till en stor del människor & möjliggör diskussion
2018-12-03 09:42

Absolut! Om man är beredd på att diskutera och motivera varför man har den åsikten man har. Vi måste kunna diskutera på ett sakligt sätt utan att dra in massa känslor.
2018-12-03 09:42

Blir ingen diskussion utan mer attack på de som "tycker fel".
2018-12-01 14:33

Jag anser att sociala medier inte är en plattform där så stora och seriösa ämnen hör hemma, dessa ämnen borde istället hanteras på andra plattformar än just sociala medier. Sociala medier är mer till för att ha kul och dela saker med vänner och familj.
2018-11-30 21:56

Absolut, sociala medier har en stor användarnas där information sprids helatiden. Problemet är bara att man kan vara anonym på nätet och föra oseriösa diskussioner vilket kan vara dåligt
2018-11-30 09:39

För att informationen når ut till en stor grupp människor
2018-11-29 10:22

För att folk är för känsliga för att jag tycker annorlunda
2018-11-28 20:37

Har t.ex. sett att ganska många lyckade protester och manifestationer börjat med facebook evenemang

2018-11-27 22:31

Höra andras åsikter

2018-11-27 18:30

Sociala medier används idag som plattform för många ämnen men jag vet inte alltid om det är rätt forum, se föregående svar. Jag gillar att man lätt kan samla många människor t ex Metoo, Rädda Nattågen, stoppa plasten i havet: frågor som rör hållbarhet och allas mänskliga rättigheter. Att dock få lov att sprida hat om människor som lever annorlunda än vad du själv har valt, har annan hudfärg osv tycker jag är fel.

2018-11-27 17:27

Emellan bekanta, ja. I större skala blir det svårt att ge båda sidor samma utrymme i debatten. Det blir alltid någon överröstad och förlöjligad av nättroll.

2018-11-27 14:16

Använt på rätt sätt och med trevliga vänner kan det bli intressanta diskussioner.

2018-11-27 13:45

Det är ju en plattform som alla andra. De flesta har tillgång till den och många tar del av den. Då finns möjlighet att nå ut till människor från olika klasser, bakgrunder, etc., samt möjligheten för dem att göra sig hörda tillbaka.

2018-11-27 13:23

Det görs. Har svårt att bedöma om det fungerar bra däremot.

2018-11-27 10:12

Om folk håller sig till fakta.

2018-11-27 08:58

Att diskutera frågor utan att ha närheten till personerna man diskuterar med anser jag mycket problematiskt. Personer tenderar till att vara anorlunda online från verkligheten, att komma överens och kunna diskutera svåra frågor bör göras i situationer där man kan läsa av varandra. Dessutom tycks internet funktioner av att ge dig nyheter som "du gillar" skapa bubblor där du endast tar del av nyheter som håller med din agenda. Detta leder till att man kan skapa felaktiga bilder av problem eftersom man enbart ser en sida av problemet och inte hela problemet.

2018-11-27 08:23

Ja, om man är försiktig, och ordagrann. Inte många som lyckas med det.

2018-11-27 07:54

Absolut. Gör jag dagligen sedan minst 10 år tillbaka.

2018-11-27 07:27

Många som använder sociala medier så det är nog det lättaste stället att skicka ut info eller diskutera ämnen.

2018-11-26 23:26

Oavsett vilka problem man diskuterar resulterar det oftast i att människor tar illa vid och det blir en dålig ton i diskussionen, jag tycker det är synd att det ska vara så
2018-11-26 23:21

Det är väl det de används som?
2018-11-26 22:15

För inkompetent folk
2018-11-26 22:04

Man kan dela sina åsikter och nå en mycket större publik på sociala medier än om man exempelvis diskuterar samhällsproblemen vid middagsbordet.
2018-11-26 21:46

Når ut till en större del människor
2018-11-26 21:27

För att det syns och hörs överallt.
2018-11-26 20:51

Det är en utmärkt plattform för det men alla dessa saker som inte hör till diskussionen hittar som sagt dig..
2018-11-26 20:18

Jag tycker det kan fungera för att diskutera alla sorters olika problem så länge man håller det på en bra nivå och inte ta allt man läser för seriöst.
2018-11-26 20:03

Det främsta man ser på sociala medier idag.
2018-11-26 19:58

För att folk, vare sig det är på sociala medier eller inte, så kan folk inte beté sig och respektera allas åsikter.
2018-11-26 19:42

Folk kan ej diskutera, många har ej kunskap om samhället som man egentligen borde ha
2018-11-26 19:36

Sociala medier är en plattform för att knyta samman och visa glädje, vid diskussion sådan grad blir det allt annat än glädje. De som vill diskutera med andra finns det mängder av forum att söka sig till som är till för just det syftet.
2018-11-26 19:22

För att det händer. För att de flesta använder sociala medier och där kan saker förmedlas och diskuteras
2018-11-26 19:17

jag har sett många konton som diskuterar samhällsproblem såsom feminism mm (kvinnohat på instagram)
2018-11-26 18:49

Definitivt!

2018-11-26 18:03

Det kan nog absolut ge plats för bra diskussioner men det kan nog bli rätt tidskrävande för den som ska sitta och "sälla" kring vad som är seriöst och vad som inte är det.

2018-11-26 17:33

Det är lätt att skriva av sig, men det är också lätt för feltolkning eller att tankar tas ur kontext.

2018-11-26 17:18

det är ett medel att sprida information snabbt i ett globalt samhälle.

2018-11-26 16:39

Vi kan diskutera över landsgränser, sociala barriärer och trots olika språk

2018-11-26 16:38

Men det är svårt för vissa att göra sig förstådd via text och det öppnar upp för missförstånd

2018-11-26 15:34

Social media är en echo-chamber

2018-11-26 15:30

De kan, men frågan är om de borde det alla gånger.

2018-11-26 15:24

Ja, om de är modererade och tydliga med sitt syfte från start

2018-11-26 14:59

För att det är där majoriteten av dagen samhälle existerar.

2018-11-26 14:45

För många troll. Dvs personen som gömmer sin identitet och lever på att driva med personer.

2018-11-26 14:20

Det är ett bra sätt att få kontakt med människor man aldrig skulle träffat annars, och dessutom kan större grupper människor samlas för att prata. Risk dock att man hamnar i en så kallad echo chamber.

2018-11-26 13:37

Diskutera kan man alltid göra men oftast kommer man ingenstans i diskussionen då många blir aggressiva och tar upp helt irrelevanta kommentarer som inte gäller ämnet

2018-11-26 12:50

För de som gillar att diskutera sånt går det bra på sociala medier

2018-11-26 12:07

Det är principiellt möjligt men för det mesta blir det antingen bara cirkelgång eller pajkastning och sällan produktivt. Forumet är inte konstruerat för att skapa en djupsinnig interaktion.

2018-11-26 11:53

människor är trängsynta vid sociala medier

2018-11-26 11:40

Influensers och större kanaler så som företag kan ta ställning

2018-11-26 11:11

Det är ett lätt forum för folk att delta i diskussioner som är samhällskänsliga. Folk kan förbli anonyma.

2018-11-26 11:03

Enkelt sätt att nå ut till många

2018-11-26 10:56

Stora samhälles rörelse har startat via sociala medier idag.

2018-11-26 10:55

Enkelt sätt att nå ut till många

2018-11-26 10:40

Det är viktigt att folket diskuterar problem utan att bli censurerade

2018-11-26 10:33

Det är plattformar där alla kan bli hörda

2018-11-26 10:30

Bilaga 11

1. Vilka av dessa sociala medier använder dig av?
 - Facebook
 - Instagram
 - Twitter
 - Inget

2. Hur gammal är du?
 - 13 - 19
 - 20 - 29
 - 30 - 39
 - 40 - 49
 - 50 - 59
 - 60 +

3. Följer du en hashtag via någon av dessa kanaler Facebook, Instagram & Twitter?
Ifall Ja: Motivera gärna varför samt vilken kanal
Ifall nej: Motivera gärna varför inte

4. Brukar du ofta se inlägg där någon eller några diskuterar ett samhällsproblem?

5. Brukar du dela inlägg där du uttrycker dina åsikter inom ett ämne?

Ja/nej, varför/varför inte

6. Brukar du kommentera inlägg där du uttrycker dina åsikter inom ett ämne?

Ja/nej, varför/varför inte

7. Du ser ett inlägg på ett socialt nätverk där någon uttrycker en åsikt och förmedlar ett budskap som du inte håller med om, vad gör du?

- Du scrollar vidare
- Du kommenterar din åsikt
- Du gillar en kommentar som uttrycker din åsikt

8. På fråga 6 så gjorde du ett val. Vad var den bakomliggande tanken bakom det valet? Det går att välja mer än en.

- Tänkte du på hur många personer som har tillgång till diskussionen och kunde se ditt bidrag till ämnet?
- Tänkte du på hur du är relaterad till de personer som kunde se ditt bidrag till ämnet?
- Tänkte du på hur ditt bidrag skulle framstå i diskussionen?
- Tänkte du på hur ditt bidrag skulle kunna spåras tillbaka till din identitet?
- Tänkte du på om det skulle vara enkelt eller svårt att lämna situationen?
- Tänkte du på att du skulle kunna förutse svaren du skulle få?

9. Upplever du att sociala medier har gett dig möjligheten att uttrycka dig fritt?

Ja/nej, varför/varför inte

10. Upplever du att sociala medier kan användas som plattformar att diskutera samhällsproblem?